IVSTI LIPSI

EPISTOLARVM CENTVRIA SECVNDA:

Nunc primùm edita.

LONDINI,
Impensis Georg. Bishop.
cIↄ. Iↄ. XC.

Ad Illustrem virum

THOMAM BVRG BARONEM, ET BRIELANVM PRÆFECTVM.

ALTERAM Centuriam epiſtolarum nunc emittimus, Vir illuſtris, & nomini tuo meritiſſimò eam dedicamus. Si amor aut beneficia huc me vocant: ille in me magnus, & hæc crebra. ſi dignitas aut virtus: vtrâque ornatus es inter gentis tuæ primos. Genus tibi nobiliſſimum, & antiquâ ſtirpe decôrum: magnitudo animi & prudentia eximiæ, & cuius vtriuſque ſpecimen dediſti in his Belgicis quoque turbis. Ad arma quoties te hoſtis aut occaſio duxit, tu manu ſtrenuus, conſilio prouidus: & quies cùm fuit, Præfectura tua te habuit cum ciuium militúmque veneratione pariter & amore. Quinetiam in illâ nocte temporum, cùm homines quidam maioris animi quàm conſilij hæc noſtra turbarent, & vno velut filo appenderent publicam ſalutem: ea moderatio & prudentia tua fuit, vt in mediis flammis flamma te non tangeret, & penè vnus firmus quietúſque ſtares in communi illo motu. Magna iſta ſunt: & maiora futura, ſi maior aliquis aut latior virtuti tuæ campus.

Quod voueo : & te, Vir illuſtris, rogo, vti inſcriptionem hanc accipias velut animi cultúſque mei in te pignus. Vtriuſque quidem eximij exiguum : ſed quid faciam? vt Vlyſſes ille apud Alcinoum nihil habet quod rependat pro ingentibus meritis, præter vota & grates : ita ego, quem cetera deſtituunt præter munera hæc mentis. Quæ tamen vobis magnis quoque ſæpe magna. & meritò : quoniam fama & æternitas ab iſtis. &, vt ait Pindarus,

* ῥῆμα δ' ἐρ[γ]μάτων χρονιώτερον βιοτεύει,
ὅ, τι κε σὺν χαρίτων τύχᾳ
γλῶσσα φρενὸς ἐξέλοι βαθείας.

** Sermo factis diutius viuit, quem cum Gratiis volentibus lingua extulerit è profundâ mente.*

Vale. III. Idus April. ∞. Iↄ. XC.

AD LECTOREM.

HABE *etiam hanc* CENTVRIAM *Lector, sed puram, simplicem, & sine mixtione. In priore illâ alienas aliquot inseruimus: nunc displicet, & detraxi. Non ergo digna illa edi? digna, sed non à me: & mali exempli, arbitrium hoc sibi sumere in scripta aliena. Mihi fieri nolim: & tamen faciunt. atque ecce edunt alibi hanc aut illam epistolam, me non ignaro solùm sed inuito. Quæ hæc temeritas, siue improbitas, est? Clamo & testor apud homines qui sunt, qui erunt, Inimicus mihi quisquis hoc facit.*

QVICVMQVE QVODCVMQVE MEVM, PRÆTER ME, DIVVLGAT AVT DIVVLGABIT, PRÆSES LITTERARVM ET FAMÆ DEVS VINDICATO.

Homo imperite & φρένας ἠλεέ. verba aliquot apud te familiaria, aut libera, aut blanda effudi: sed apud te: & in lucem tu hæc calidè effers? Quid hoc est aliud (*vtar disertissimi viri verbis*) quàm tollere è vitâ vitæ societatem? tollere amicorum colloquia absentium? Quàm multa ioca solent esse in Epistolis, quæ prolata si sint, inepta esse videantur! quàm multa seria, neq; tamen vllo modo diuulganda! *Abi igitur inhumane, inepte: nec sic me produce, imò traduce. En, cùm cautè omnia & circumspectè scripsimus (vt hoc æuum est) non effugimus morsum: tu subitaria mea prodis, id est, latus pectúsque meum nudum obijcis ad omnem ictum? Abstine. & tu Lector, mea ama, sed mea.*

INDEX EPISTOLARVM CENTVRIÆ II.

IVSTI LIPSI EPISTOLARVM CENTVRIA II.

EPIST. I.

HADRIANO TVRNEBO HADRIANI F.

MERVM mel, non epiſtolam, à te, Clariſſime Turnebe, accepi. Tu mihi gratias? ego tibi, qui tam gratè & benignè interpretaris officium, quod ſine ſcelere non omiſiſſem. Qui vir diuinus ille parens tuus fuerit, nôrunt & fatentur omnes, quos ſtupor non præpedit, aut liuor. Ego à puero, velut aſtro quopiam inclinante, iui in amorem illius & laudem: nec vir mutaui affectum, ſed auxi. Nonnemo inuidet? eſtó. ille viuet in ſummâ æternâque gloriâ, quamdiu res Græcæ aut Romanæ. Nec plura hîc de illo: de te, germaniſſime Turnebe, ſic habe. non ambire me amicitias, naturâ & iudicio propenſum ad tenebras & quietem: ſed triumphare in tuâ, quem iure amo purum aurum ab illo auro. Plura libet, non licet. teſtis mihi iſte Hier. Groſlotius veſtrâs, inſignis iuuenis, qui iamnunc mihi adeſt, & abit. At nobis haut ſæpe opportunitas mittendi, ſcribendi tamen ſemper voluntas. quod crebrò & magis ſeriò faciam, ita amor hic inter nos perennet, quem coimus auſpice & teſte immortali tuo patre. Poſtrid. Id. Mart.

EPIST. II.

VICTORI GISELINO.

INVITI à vobis abiimus, inuiti. Quid vis amplius? apud amicum hoc ſatis eſt: ceterùm, calceum hunc vi-

de, nemo veſtrum ſcit vbi me premat. Apuleium tuum ſcriptum conferre cœpi: quædam in eo valdè bona. Venationes etiam noſtras attigimus, ſed frigidè imò contemptim. A peregrinatione enim hac ſupinus & aliarum cogitationum, vagè adhuc in ſtudiis erro. nec facilè inſiſtam lineæ, niſi recreatus aduentu veſtro: qui, per omnes deos, ne me fallat. Hoc communiter rogamus, Douſa, Hautenus, ego. Varias Lectiones ····· legi, editas in Galliâ nuper. placet ingenium adoleſcentis, placet aliquot locis noſtri imitatio, ſi non furtum. Idem in libello ·····. Quid dicam? diſcipulos habeo, & breui faciam ſectam. Sed vt ait Pindarus,

* τὸ δὲ φυᾷ κράτιστον ἅπαν.

* *Optimum omne quod à naturâ eſt.*

Sanè ſiquid in oratione noſtrâ aut ſtilo probandum: totum à naturâ eſt, vix à curâ. Rationem meam ſcribendi ſcire vis? fundo, non ſcribo. nec id niſi in calore & interno quodam impetu, haud aliter quàm poëtæ. Siquid operoſius paramus; rem meditamur, diſponimus, verba facilè ſuccedunt ac pæne præcedunt meam mentem. Iſtos rideo, qui etiam epiſtolas, ſi dis placet, lentè & velut ad numerum, componunt. Verba examinant, circumſpiciunt, traijciunt: & miſelli cùm omnia fecerint, vmbras putes non homines loqui. Ita tenuis tota ſcriptio, ſine ſanguine, colore, carne. Sed diffundor. peccatum meum ſolemne, cùm ad te ſcribo. nunc emendo, & ſileo; & te valere iubeo, ac venire. Ni facis, Amor Giſelini res tuas tibi habeto. Lugduni Batauor. xv. Kal. Iunij. ∞. Iↄ. LXXXI.

EPIST. III. Lutetiam.

IAC. AVGVSTO THVANO AMERIO.

DISTVLI ad te ſcribere, V. C. dudum: præter morem meum & præter votum. Amantes redamare non ego neglegens: & tu merueras, non amore ſolùm quem benignè vltro attuliſti, ſed ingenio, ſed doctrinâ, ſed probitate: quæ tria in vno Carmine tuo clarè vidi. Sed amabo te, ita perpetuum Fama te amet & Virtus, ignoſce: & morbum hunc noſce, qui non ſinit me eſſe mei iuris aut moris. Verba non dedi, non miſi; dedi animum, miſi affec-

tus

tus mei sæpe auras, qui apud te & duos illos quos in extremo Carmine tuo mecum iungis. O cęlestem pæne dixeram Trigam! nisi de terrâ & luto meo aliquid afferrem ego, funalis ille tertius equus. Nam iugales duo, reuerâ supra homines: & tu item auriga, qui iunxisti. Nos Epistolas dedimus nuper: & valdè hauebam exemplar tibi illísque mittere, nisi qui has feret, recusasset. Nosti per hoc bellum, nec tuta nec trita nunc viarum. Valetudo mea meliuscula: sic tamen, vt extra morbum potius videar, quàm languorem. Damus nunc & edimus *De Pronuntiatione Latinæ linguæ Dialogum*, tenue in re tenui opus, nec dignum meliori vestrâ aure. Tu ex animo à me salue: qui æternùm tuus sum. ita sim saluus. Clarissimis Cuiacio & Scaligero salutem. Lugduni Batauorum. III. Id. Februar. ↀ. IↃ. LXXXVI.

EPIST. IV.

PETRO VILLERIO Filio.

VERE scribis. semper tu mihi curæ, & nunc es. ita ingenium tuum & mores, & pater etiam, merentur. Vtinam aliquâ curâ meâ te curem, & à morbo isto releuem, qui pertinaciter vrget! Quid facias? feres. certus ad salutem tuam hæc dirigi, etsi non ad voluntatem. Si vulgi more loquerer; querelas miscerem, & dolorem meum ostenderem in casu, quo hæc ætas tua & tu indigni. Non faciam. fortiorem esse te & me volo: nec te cupere solatia ex alienâ sympathiâ, nec me promere dolorem, etsi doleam. Nam hoc non nego. si deo visum esset; alium te malim. cùm non visum; quod ipse vult, nolens, (vt sic dicam) volo. Hoc de te scribo. in me nónne idem? languor hic biennalis me tenet, & abijcit in validissimâ hac æui parte. Annum enim trigesimum nonum vix attigi. quid tamen angar, aut opponam? facit ille, qui me fecit. Nónne in figuli manu est, effingere leui rotâ vasculum, & idem frangere? Et hoc melius, quòd figulus noster nos non frangit, sed refingit; & è miseris beatos, ex inferis superos reddit. Sed hæc talia aut tu tibi sæpe, aut omnium optimè pater dicet. De iuris studio, quid nunc cogites? profectò solitudinem id non amat, cui forum semper propositum & turba. Ad Philosophiam

magis

magis te nunc ducam, quæ non delectet solùm in hoc tædio, sed firmet. Eloquentia etiam & stilus rus tuum non spreuerint; in quibus si tempus hoc ponis (donec melior tibi valetudo) id non perdis. Scripsimus De Pronunciatione, leui manu, vt in re leui. en habes, vide, & à me salue, qui ex animo tibi cupio. Lugduni Batauorum Kalen. April. ∞. Iↄ. LXXXVI.

EPIST. V.
IACOBO CORBINELLO.

LITERAS ad me mittis non adfectus solùm plenas, (leue id verbum sit) sed amoris. Benignè ad amicitiam prouocas, laudes adiungis: è quibus has vix agnosco, illam appeto pari tecum voto. Gentem vestram amaui semper: & ex eâ illos maximè, qui vetere illâ Italiâ digni. Qualem te esse, mi Corbinelle, non solùm ex igniculis litterarum tuarum, quos sparsos colligo, video: sed etiam ex testimonio viri magni P. Victorij, qui de indole tuâ ad virtutem magna prædicat, nec vana. Atque vtinam pessima hæc tempora concedant nobis liberum eundi redeundi iter! profectò viderem vos, (lumina illa Galliæ etiam includo:) & nectar illud sermonum vestrorum haurirem auidâ aure. Sed nos iactamur: nec Æolo etiam vos, vt video, litastis. Venti vbique & tempestates: quæ, mirum, nisi hoc anno euertant, certè conuertant, hanc Europam. Fratris tui μεγαλοψύχου historiam & tristem exitum legi. quid miremur? hodie illæ viæ, & nil nisi σκολιὸν videmus à plerisque his dynastis. O Italia, Italia illa prisca, vbi es? At tu, vir nobilissime, solare te cum alijs rationibus, quas litteræ & sapientia tibi suppeditant, tum maximè communi eo Fato quod iniquum hîc semper in bonos. Exempla tibi prompta scio, tu scito & hunc animum: quem iamnunc seriò deuoueo in tui amorem. Lugd. Bat. ∞. Iↄ. LXXXVI.

EPIST. VI. Vltraiectum.
LAMBERTO VANDER-BVRCH, Decano.

AMO iure tuas litteras, amoris & prudentiæ simul plenas. Amorem enim interpretor, meas laudes: quas adfectus

fectus tibi magis certè,quàm iudicium dictat. Quid enim sumus? conari me magis scio quàm efficere, velle quàm posse in publicum prodesse. Quidquid tamen id est (& esse aliquid vobis tam fidis amicis credo) gratum mihi, quod gratiæ saltem locum parit apud tales viros. At prudentia tua,in ijs mihi clara,quæ de publicâ istâ re scribis. quæ sanè confusa, turbida, & vtinam non vicina ad occasum. Quis bonus non queritur de eâ tecum?sed hoc vnum relictum est, quoniam mederi non in nostrâ manu. Imò fortasse nec humanâ. Deus ille est, qui publicas has clades immittit, qui alit, fouet; & tum finiet, cùm nos earum caussas. Eæ autem peccata sunt. quæ adeò apud nos non desinunt aut minuunt,vt augeri mihi & adcumulari videātur vnà cum pœnis. Iritamus cotidie magnum illud numē, & quasi puniendi iustæ caussæ non sint, damus nouas. Quando luxus, fastus, libido maior,impunitior? & religio passim nunc in ore, improbitas in corde. Verba pietatem sonant,facta ambitionem,auaritiam: nec in vno alteróve, sed apud plerumque ordinem, ætatem, sexum. Itaque de pace aut tranquillitate,nihil ego spero.———*bella horrida,bella* exspecto: aut certè tyrannidem non optabiliorem quouis bello.Illi ad quos Victoria inclinare se videtur, irati veniunt: & si qui moderari volent,nescio an audientur. In omni bello cruda post victoriam principia: magis in ciuili, vbi odia & acerrimæ factiones. Sed Deus videbit. cui, quod ad me, curas has ex animo relinquo. Sicut & illam de valetudine meâ:quam non ego quidem, Vir amicissime, neglego, nec mortem vltrò appeto: sed cùm feci quæ humanitus possum, securus exspecto euentum. Hoc curo, vt vitam meam corrigam, vt deo meo placeam, vt sedem ab his nimbis quietam in superâ illâ arce possideam:vnde adspiciam humana hæc omnia, & contemnam. Interea tamen nec studia prorsus omitto,nec ea omnia per quę publicè aut priuatim humano generi videor posse prodesse. Ostendent id breui quædam etiam scripta nostra, quæ iterum paramus. De Floro tuo manuss. quem offers, valdè gratum.multa sanè reperio, non animaduersa Vineto aut Stadio ante me censoribus:& reperiam plura,scio,si auxilium mihi tui libri. Itaq; si eum quamprimum ad me miseris, beneficio

beneficio adficies me & posteros. nec id celabo. Vale, & fratrem tuum Graphiarium amanter à me saluta, cum gratiarum actione pro munusculo nuper ad me misso. Lugd. Bat. XVII. Kal. Febr. ∞. IƆ. XXCVI.

EPIST. VII. Antuerpiam.

FRANCISCO RAPHELENGIO Filio.

TVAS reuersus vidi libens: non etiam ea, quæ in ipsis. Languorem præferunt, & nauseam in rebus omnibus seriis & honestis. Vidi, mi Francisce, iam olim insitum tibi hoc vitium: quod ratione & curâ, quæso te, vince. Iaces, nisi facis. Quid hominis tam proprium, quàm erigi & spectare alta? Alta dico, id est, quæ ad æthercam illam partem pertinent, cælitùs immissam nobis mentem. Hæc colenda. nec potest sine meditatione, sine actione: neque ista, sine labore. Hunc igitur vsurpa: quicquid reclamet fastidiens illud tædium, haud longè à veterno. Tu deo, tu auo, tu mihi, curæ & cordi es: nec te deseremus, si non te ipse. Doctoris illius noui diem quòd obieris, benè factum: quòd eum versu celebraueris, nec malè. Sapientiæ pars est leuiter desipere, & paullum extra viam rectam ire, ad vitandum violentum aliquem occursum. Vidésne vt nautæ vela sinuent & obliquent: & teneant nihilominus suum portum? imitare. Pietas tibi interna & vera sit proposita, Modestia & Virtus: in externis, personam interdum sume aut pone, pro re aut pro æuo. Studia tua calere velim (ætas ista hoc postulat) & videbimus quid in rem tuam maximè sit vnâ cum auo. Surge tantùm, & confide. Ineptias God....... vidimus, & risimus. quis comprimet Criticorum hunc luxum? Satyra mea frenos non dedit: opus lege aliâ aut rege. Vale. Ex vrbe, in quâ tu olim, XVI. Kal. Decemb. ∞. IƆ. LXXXVI.

EPIST. IIX.

HENRICO WILTIO IC.

CANTERVS apud me erat, cùm tuas accepi. dicam gratas? gratissimas, ita me Deus amet, vel hoc nomine

mine quòd à sex mensibus primas & solas. Et tu de me quereris? bellè. at ego pluries scripsisse me scio (vide an deceat) quàm te respondisse. Excusabis non redditas. credo: feramus igitur inter nos & excusemus, non tam culpam communem, quàm temporum sortem. Valetudo tua & studia prospera, mihi gaudio. perseuera. Nónne apud illum virum es, qui sæculi decus? vide ne frustrà frequenta, audi, disce. Pollio meus honore ab illo auctus: quòd ab illo, iure ante honorem ipsum censeat. Scripsi ad eum, & quàm grata mihi Dedicatio illa, ostendi. Vos, quæso, inter vos concorditer & amicè viuite: quia Belgæ, quia ex meâ domo, quia sacrorum eorundem & studiorum. Senectus mea, si ad eam pertingo, solatium sibi spondet in vobis. Sed quando videbo? quando reditis? mihi placet non porrò vos currere, in Germaniam flectere, illinc lares. Iuno Iuga vos exspectat, & Quies. Etsi patria hæc etiamnunc turbulenta. Sed si non antè peregrinandi vobis finis, quàm hîc quies, quis finis? Tua ad Nonium grata, proba. Sed litteras vrge, & sapientiæ studium ne omitte: ad quam metam dirigi velim omnia tua. Infelix semper erro, si ab illâ aberras. Vt nauis quæ inter fluctus sine clauo iactatur, sic mens quæ in hac vitâ sine sapientiæ gubernaclo. Mores illi plebeij, stolidi, vani, ne te inficiant caue. Alphæus mare Siculum subterlabi dicitur, sine mixtione vndarum, ad suã Arethusam: tu per leuitates, per vanitates, ad amatam illam Diuam. Vidisse ea vtile, non se inseruisse: transisse, non miscuisse. Edidimus nuper Centuriam Epistolarum. magni illius viri mihi illic mentio, & sæpius fuisset nisi impedisset ille vir quem hîc nosti. Scænæ seruiendum est, quamdiu ego in hoc Theatro. Sed verum meum sensum breui aperiam magis & diffundam. Nec vos quidem omisi, te & meum Pollionem, vt videbitis, aut potius iam vidistis. Nam libri, credo, allati. Etiam nunc edidi de pronunciatione Latinę Linguæ Dialogum, mihi probum. Tu salue, & redi si parenti tuo ita visum. De Italiâ, non tibi, non Pollioni nostro nunc ego auctor. ponite vana cogitationum. XVI. Kalend. Maias. ∞. IↃ. LXXXVI.

EPIST.

EPIST. IX.
IANO LERNVTIO S. dico.

ITA perpetuus inter nos amor ſit, mi Lernuti, vt cum aculeo diſceſſi à vobis. Curſim, inquies. Quid facerem? aliud animus, aliud res ſuadebat. Vitam meam noſti, & ſcænam cui ſeruimus. Si vnquam aliquid verè ſcripſi, hoc eſt. quaſi anima à corpore, auulſus ſum à vobis. Fuge aliud ſuſpicari in me: quem, culpa tua eſt, ſi nondum noſti. Nam apud amicos nihil me vno ſimplicius: apud alios ſanè ſim quod Vlyſſes. Nónne & aulam, & Etruriam ego vidi? ſed iis non vtor apud ſimplices & candidas iſtas mentes. De colligendis & digerendis poëtarum noſtrorum verſibus, ego verò tibi iterum auctor. Famam tuam cum alienâ auctum ibis (quanti enim eſt, putas, illa recti iudicij gloria? apud me, ſuper ingenij aut doctrinę.) decus item Germaniæ & noſtræ Galliæ. quarum intereſt, non omnia ingenia intra Alpes clauſa videri. Non exemplum nuperum illius vidiſti, qui Italos poëtas digeſſit? ſed vellem eius, imò ipſorum cauſſâ, magis cum delectu. Inter noſtros Lotichium amo: Ianum Pannonium æſtimo: Scaligerum patrem admiror. qui ſi felix illud ingenium & inuentionum inuidendum acumen curâ temperaſſet & limâ, coronari contra omnes poëtas poſſet ab illo ipſo æuo priſco. Hac, niſi fallor, deficitur. nec in edendis quidem eius adhibitum, quod debuit, diſcrimen. Eò ſuaſerim, illius & aliorum optima quæque ab optimo iudice ſeligi. & tu is eris. Reliqua in ſermonem reiicio, qui inter nos proximo menſe. Ita enim ſcribo, ita impero. Venies inquam ad hunc Iunium: & iamnunc aures claudo ad omnem excuſationem. Extra iocum, Lernuti, in hac breui fugacíque vitâ fruamur hunc fructum. Ferrum noſtrum in igni eſt. Vale. XV. Kal. Iunij. ∞. IↃ. LXXXI.

EPIST. X.
P. VILERIO.

SOLATIO mihi anteà amicorum litteræ, nunc remedio: nec vlla medicina magis leuat hunc languorem, quàm alloquia

alloquia hæc à vobis. A te inter primos: qui me seriò amas, quem seriò ego amo. Vultum tuum videre nuper cùm Hagæ esses, optabam. Fefellisti. contentus manu sum, quia scio quæ negotia te circumstent & implicent, atque abripiant sæpè inuitum. Ego hoc vno felix, quòd meus. Sed nimirum, vt qui semel nauim & mare ingressi, in arbitrio ventorum sunt, nec redeunt ad terram, cùm volunt: sic vos, qui in remp. Tenet illa inuitos; & cùm terram maximè spectatis, retrahit aliquis æstus. Atque vtinam tui similes teneat semper! Remiges & sentinatores plerique sunt, qui nunc ad clauum. Hinc iactatio, & ad extremum, naufragia: nisi ab alto dirigat ille Deus. Inuitatio tua in Zelandiam, grata: & puto, parebo. non illi alteri consilio, de Galliâ. Nec vera nego quæ de opportunitate, salubritate, & suauitate locorum hominúmque narras: sed peregrinandi mihi nunc vna caussa, Valetudo. Eam meliorem posse fieri per acidas illas aquas medici suadent, & (vt in spem nostram proni sumus) persuadent. Tentasse quid nocuerit? eo certè animo, vt nihilò abiectior illînc redeam, quàm eam, etiamsi omnia sint contrà. Vitam hanc magnifacere Christiani non puto, quem manet vita illa melior: sed nec abijcere, & remedia spernere, quæ data huic fini. Gallia vestra, si deo ita visum, sanum me videat; & exosculer magnas illas animas, quas ignotas amo: imò etiam, queis ignotus amor. Nam si vsquam in Europâ, amicos mihi in eâ gente esse, hoc scio. Busbequius meus iamdiu inuitauit, differro. In grandi illâ Epistolâ tuâ, de stylo & imitatione quod monuisti, verum est. Quàm multi in iuuentute nos æmulantur! & rideo. quia aut à me procul illi, aut procul certè ego à recto. Nihil magis breuitate amo, sed si simplex: nihil magis breuitate odi, sed si adfectata. Quid etiam, si fucata? nam verba emendicant, & abstrusiores aliquot phrases: ad quæ, non dicam risum non teneo, vix iram. Comprimam publico aliquo scripto, & de Imitatione totâ quid mihi videatur, monebo. Nam ego vt mutem, serum est. arbuscula hæc, siue recta, siue aliter, creuit & induruit in hanc formam. Ciceronem amo. olim etiam imitatus sum: alius mihi sensus nunc viro. Asianæ dapes non ad meum gustum, Atticæ magis. De Lemouicensi: an frustrâ monueris, vide.

Misi

Misi enim exemplar ad filium tuum, non ad te: quia parùm dignum te argumentum. Sed tamen cùm ad filium, nónne & ad te? qui imago vera tui, imò tuipse. Sanitas tantùm adsit. quam Deus ille dabit, si salutare: & in eâdem te Vir amicissime seruabit. Lugd. Bat. Kal. April. ∞. I Ↄ. LXXXVI.

EPIST. XI.
HIER. GROSLOTIO LISLÆO.

TANTVM non in procinctu iam eram iturus Vltraiectum, & inde Germaniam, cùm me litteræ tuæ inuenerunt. Dicam gratas eas? non gratior Gratiarum ipsa diua per se, & nonnihil à clausulâ illâ, quæ de Mercero. Illéne illic? hic mallem: & iamnunc vos inuitem, nisi abeam. In reditu fiet, si viri estis; & tam vicini videbitis & libabitis saltem oram Batauię nostrę. Mihi valetudinis vnius caussâ susceptum hoc iter. imus enim ad acidos, qui iuxta Confluentiam, fontes. Valebo per eos fortasse, aut valere iubebo hæc omnia humana. Ad alta illa ibo, nec ibi quoque me amor vestrûm deseret, qui altè in pectore isto hæret. ——— θεοὶ δ' ἐπιμάρτυροι ἔστων. Lugd. Batauor. VI. Kal. Maias. ∞. I Ↄ. LXXXVI.

EPIST. XII.
ELBERTO LEONINO
Geldriæ Cancellario.

PECCARE mihi viderer, si expertem te habeam consilij, quod firmandæ valetudini meæ cepi. Iter in Germaniam institui ad acidos fontes: in quo iam sum, sed forte non nimis faustâ. Discrimen quidem adhuc nullum, sed in hoc oppidulo, circumcludor à turmis equitum, quę in Belgium parantur. Ita differtur mihi via, imò penè aufertur: quia perit opportunissima pars anni, & hyemi sustinendæ haud planè firmum hoc corpus. Ambigo an pergam, an sub tectum me dem, & resistam in aliquâ maritimâ vrbe. ad vos quidem bonâ fide redibo, nisi impediat me, vt vos Iurisconsulti loquimini, vis maior. Ego vir amplissime,

amorem

amorem & officium omne tibi offero, ab animo non ficto: & iure debeo, quia te comperi mei amantem. Vale. Oldenburgi, Non. Octob. ∞. IↃ. LXXXVI.

EPIST. XIII.

IANO DOVSÆ. V. N.

OLDENBVRGI, mi Dousa, sum. Vbi, malùm, istud? inquies. Opidulum est in Westphaliâ, tertio lapide à Bremâ. Illic me tenent Equites nostri, qui loca hæc omnia persultant. Certè animi pendeo. Properem? cum periculo est, nec audet id quisquam mercatorum. Hæream? tempus mihi labitur itineri opportunum. Quod si diutiùs in his locis illæ turmæ; delibero Embdam redeam, an mari Hamburgum pergam, atque istinc Francofurtum. O omnia molesta in hoc tempore! sed dij porrò iuuent, adhuc fero & resisto. Apud vos quo loco res sint, scire velim. Nam hîc quî inquiram? In Scytharum eremiâ mihi videor, nec inter homines satis certò. Omnes hîc Suillij, Scrofæ, Porcij, &, vno verbo, tui Hermanni. O Batauia! ô amiculi! vos mihi in mente, & ad vos adspiro. Fontes tamen meos prægustasse vellem, quod subuereri incipio vt fiat hac hyeme. Videbo, & sub manu consilium aliquod capiam, quod te non celabo. Vale, mi Dousa, & lectissimæ vxori tuæ salutem & osculum (ita iubeo) à me ferto. In Barbariâ apud pultiphagos, III. Non. Octob. ∞. IↃ. LXXXVI.

EPIST. XIV.

IANO HAVTENO S. D.

EMBDAE cùm dies aliquot quieuissem, partim recreandi mei caussâ, partim quia deerant currus: iter arripui Bremam versus, sed pede parùm fausto. Oldenburgum eccevêni (distat tertio milliari ab eâ vrbe) & vndique cingunt nos equites peditésque, qui in Belgium parantur. Manendum in nidulo illo fuit, aut incidendum in Harpaces illos, quibus nihil est sancti. Et mehercules de totâ viâ meâ vereo. ita multa à multis pericula audio, ita multa ipse vidi. Omitto molestias, & tædia hospitiorum præsertim,

 quæ

quæ hîc plusquam Germanica. Crede mihi, amice, barbaria nulla barbaria est, præ hac Westphaliâ. Cetera Germaniæ ferè vidi. quid dicam? deliciæ illæ locorum & hominum sunt, si cum istis comparentur. Et tamen auidè anhelo ad illos fontes. Sed hiems me occupat; &, si diutiùs morantur hîc equites (pecuniam autem exspectant, nec, nisi ea plenè numeratâ, pedem moturi dicuntur) fractum meum iter. Quod si fiet, iterùm Embdam constitui, & illîc hiemare. nec enim planè displicet is locus, & inter ignotos, libellis meis & chartis me inuoluam, sine metu interpellationum. Sed vos intereà quid? quo loco res publica, res priuata? scribe ad me quæso, & litteras Embdam destina: quia in omnem casum, illînc ad me vel in mediam Germaniam facilè perferentur. ita mandaui, & vxor te docebit. Vale mi amicissime, cum vxore tuâ & familiâ omni, quam saluto. Oldenburgi, ex harâ, quam hospitium appellant. I I I, ∞.I Ↄ.LXXXVI.

EPIST. XV.
IOHANNI HEVRNIO S. D.

EGO, mi Heurni, quod vos medici miremini, viuo. Passus enim ea in hoc Westphalo itinere sum, quæ nemo olim Cynicus aut patientiam professus. Omnia humana mala me exagitârunt, ab aëre, ab aquis, à cibis. Venti & pluuiæ perpetuæ: cibi, non dicam barbari, sed vix humani. Valetudinem meam nosti, & quàm ea præcipuè mihi firmanda dilectu dapum. Ecce autem in hospitijs (sic appellabo: etsi reuerâ stabula illa aut haræ potius) primo initu poculum aliquod obtrusum cereuisiæ olentis aut tenuis, & sæpe à recenti coctione calentis. nec recusare fas, nisi elegisses expelli. Hic gustulus erat, & ad ignem cum aurigis aliquot aut scrophipascis eadem illa potio sæpiùs iteranda, cùm solenni elegantiâ ad singulos potus porrectæ manus. Intereà mensa sternebatur, (nec dicam de mappâ. nosti.) & iam calor meus inhiabat in cibum: sed, heu, primum ferculum è larido spisso, pingui; & addo, crudo. O rem mei stomachi! quid facerem? poscere aliud nefas. Specto igitur & taceo, & buccellas aliquot panis frango. atque vtinam panis!

nis! sed reuerâ, mi Heurni, si colorem, si pondus, si totam faciem vidisses: iuro tibi peierasses de pane. Ater ille, grauis, acidus, & formatus in massam quaternos aut quinos pænè pedes longam, quam ego nec eleuassem. Plinius mihi ibi in mente, qui de hac aut finitimâ gente scribit, *Miseram eam quæ terram suam vreret.* ego verius, *Miseram quæ terram ederet.* Sed vide alios missus. Diu exspectato, ecce tibi caput iam cænæ patina grandis, plena brassicæ consectæ. Ea iurulenta est (virulentam mihi calamus scribebat) adipe porcino ad digitum eminente ac superstante. Hanc ambrosiam non comedunt mei Westphali, sed vorant. ego quid? nauseo, & fameo. atque ad extremum passulas aliquot è sacciperio meo haurio, quas cum pane lentè gusto. Inuidiam ea res habuit & sermonem: sed ego cum hospite conuiuas iratos habere malui, quàm Hygeiam. denique & famulus meus insusurrabat ijs de morbo. Extremum ferculum caseus fuit: sed ita putridus, vt difflueret. hoc ipsum tamen illi habent, vt cerebrum Iouis. In pagis ista: in oppidis haut multò meliora. nisi quòd illîc tamen pisces nobis plerumque appositi, ex his qui Norwegiâ adferuntur sale indurati & vento. at panis è siligine eâdem. Hos tamen cibos edere iam didici, imò concoquere: &, si ad vos vnquam redeo, virum videbis siue passerem marinum potiùs, qui vorare didicerim ferrum. Hæc in mensâ. vis etiam lectum? planè electum. Lecticæ pleræque in ordinem ad vtrumque latus. iuxta eas vaccæ, equi, vituli: suprà, pulli & gallinæ: subter (testor Fidem) porci. De puluino aut linteis, oro te, noli quærere. mendicorum nostrorum tegetes longè meliores ac puriores, aût centones. Itaque per dies totos octo vestem non posui. Iam illud corollarium pulchrum: quòd duas noctes dormiui in apertâ naui siue cymbâ, in Hontâ flumine, sub puro Ioue: idque cælo pluuio & ventoso. Post hæc tamen omnia, viuo. Iocosa habes: quid aliud mihi liceat Natali die? Nam de morbo absit vt te consulam. maleperierit ille in malâ viâ. Tu salue. & voueo idem Holmanno, Beimæ, Bontio, collegis meis. Embdæ XVIII. Kalend. Nouembr. ∞. I Ↄ. LXXXVI.

Carmen pro Methodo tuâ habes, sed quod non dubiè decebit hanc gentem.

EPIST. XVI.
PETRO COLVIO.

APPELLO te, mi Colui, vltrò. Liber, & vacat: illud ob amorem, hoc ob otium, quo præter votum nunc fruor. Nam hîc (in quo nidulo!) teneor Oldenburgi, inter homines semi homines, ídque vi siue metu nostrorum equitum, qui circumfusi. Nosti genus, & quàm nec Musis nec Mercurio parcant; vtique si ijs bulga. Ita iter nostrum protollitur, & benè si non tollitur superuentu nigræ hiemis, quæ & ipsa adequitat. videbo, & quod deus ille dabit, feram. Salue mi Colui. Vbi dixi, Nonis Octobr. ∞. I ͻ. LXXXVI.

EPIST. XVII. Francofurtum.
EV. POLLIONI.

QVID ais? siluisse me? erras. Nullas ego à te vidi, ad quas non sedulò responderim, & habui te, mi Euerarde, semper inter primas curas. In languore tuo doleo: & miror quid illud mali morbi, quòd vires tam validè afflixit. Sed ætas tua est, quæ facilè resurget: & siquid spirituum aut sanguinis perierit, reponet. Tu modò te cura, sed sine curâ: & quidquid Deus ille noster dabit, excipe libenti, imò & hilarâ fronte. Viuere te vult? velis. Mori? non nolis. Finis & initium nostri ab illo sunt: felices, si in illo. Σκεύάσμα quædam sumus à magno illo Figulo: quid querimur, si fingit nos & refingit? Hæc tibi, & per te mihi dico: qui & ipse valdè inter imbecilles. Febris quidem nupera vix vitam mihi reliquit: & eam ipsam, præter spem omnem medicorum. Basiléam meam placuisse tibi, gaudeo: vrbem eo nomine planè dignam. In Gallijs nondum γαλήνη: & sanè doleo Wiltzium nostrum inuolui, nonnullâ suâ culpâ. Vt quid enim desidet & cunctatur, præter nostram & parentis mentem? Nam de abscessu in Germaniam, suasi pridem. At quod ad te nunc, mi Euerarde: ego de reditu seriò tibi auctor: siue quia pater ita poscit (scis quid illi debeas) siue quia tua valetudo. Amicus hîc & familiaris ati,

facilè tibi dederit nouas vires. Et quid ibi hæreas? inter bonos & doctos, scio: sed sine magno tuo vsu. Meta itineris quæ tibi fuit, eam iam attigisti: nec tu mihi Vlysses aliquis esto aut Philoctetes. Terrent te hæc ambigua? quî magis, quàm nos? Sanè infirmus hic patriæ status, fateor, & qui sine manu Dei palàm ruit: sed valdè erras, si his pereuntibus, speras illîc firmitatem. Europæ libertas corruit, si semel hoc vallum. Ego hoc non suadeo solùm, sed hortor: & fac, vt in viciniore te aliquando conquiescamus. Ατεκνον esse me scis: tu, & qui alij probi è disciplinâ nostrâ, mihi τέκνα. De genere vitæ quod capias; hoc vnum dico, vt nullum. Late nunc & quiesce, donec desæuiat ciuilis hæc tempestas. Plura coram: nam me spero ex primis videbis. Prid. Kal. Mart.

EPIST. XVIII.

FRANCISCO IVNIO S. D.

NON amore me præuenisti, sed significatione saltem amoris. Quis paullo humanior, te non nouit? & qui nouit, quis non amet? At tu tamen affectum in me largiter sanè declarasti, cùm epistolâ suauissimè scriptâ, tum munere adiuncto, quod meritò mihi carum. Monumentum enim ingenij tui est. parùm illud ad gustum vulgi, fateor: sed ambrosia & nectar nobis, quibus paullò acrior iudicij ille sensus. Sanè in implicatissimo scripto vtilem subtilémque operam nauasti: & lumen prætulisti locis, in queîs æternùm fortasse calligassemus. Multiplex notitia linguarum hoc tibi dedit, vt talia ista interpretari nostro æuo possis vnicè, & dixeram pænè, vnus. Iam de affectu tuo in Georgium nostrum quàm mihi suaue! Viuit enim in animo meo ille adolescens, magni ingenij, magni acuminis, & qui ad summa omnia venisset, nisi Deus ad verè summa illum euexisset. Felix, qui ereptus tot instantibus malis, & tot futuris! Nam fauillæ huius nostri incendij spargi mihi videntur, & iam ad vos ire, comprehensuræ (vtinam fallar!) Germaniam totam acri igne. Sed publica omitto. De ijs quæ Epistolis ad Atticum obseruitasse te scribis, & offers mittere: valdè velim. Nunc tamen in alijs curis sum, vt

 videbis.

videbis. Nam, cùm absoluero, mittam. In tuis ad Curopalatem de Aspro Turcarum lêgi: addas opportunè notulam è priscis Glossis, *Δλυαίγξιν χαμαὶν*, *Asprum*. & iterum: *Ἀσπρογένης*, *gaudium*. Vberiùs aliàs: nunc salue, vir magne: & cui amantem ama. Lugd. Bat.

EPIST. XIX. Leodium.

DOMINICO LAMPSONIO.

SPERABAM & aspirabam ad vos, mî Lampsoni: sed, heu, sperabam. Consilia illa omnia euertit is, qui meliùs nobis, nobis it consultum. Redij, & acquiesco. nisi quòd lepidissima tua epistola saliuam mihi sæpius mouet, & πλημμυρίζειν iterum ad vos facit, Amoris & Venerum ita plenos. O sermones nectarei, quos promittis! ô fabulæ! ô epulæ! ô Iunonem tuam mihi non timendam, quam placem non verbulo vno sed ocello! Nullo Ioue opus ad iram eius leniendam in hunc Æneam: qui paratus est satisfacere, & altera tanta scribere aut dicere in viros. Viles mihi, & domi nascuntur tales sermones. Dic illi, saluta, dissuauia. Quid ais? satin' familiariter? non excuso, talis apud te volo esse. Noster εὐδόκιμος estne Antuerpiæ? vbicunque, ille meus. Imaginem nostram mittam breui. quam sculpi iussimus à Goltzio, qui te amat & multum sapere in isto quoque genere ait non falsò. Amici quidam in Germaniam, & vltra, me vocant: ego delibero, & caueo nequid temerè. * ζώει δὲ μάσσον ὄλβος ὀπιζομένων. Quid ni circumspiciam? vbique sunt quæ arceant, quæ alliciant: nec ad gustum humana omnia, quamdiu erimus in humanis. Contentus ergò ego meo Catone. Tamen Austelli nonnulli nos hîc turbant: sed adhuc occultè. si pergunt, & magis se aperiunt, mihi quoque ad alia consilia viam. Politica dogmata pango, selecta ex antiquis. Minus gloriæ ea scriptio habebit, scio: sed & minus inuidiæ, & fidei plusculum apud eos, quibus homines magni (vt poëta ait) *Propter mille annos*. Valetudo vacillat. sustentamus eam quantum potest, remissionibus, peregrinatiunculis, & præsertim hortuli deliciis. in quo Leges ecce meas vide. Nam inserui, vt rideas. Vale. XIII. Kal. Iul. ∞. IO. LXXXVII.

* *Durat magis felicitas circumspectorum.*

LIP-

LIPSIANI HORTI LEX
IN IPSO ADITV, SVB PERSONA BIFRONTIS IANI.

B. F.

Quisquis es, STA, LEGE, PARE.
IANVS ad hoc limen sic EDICO.

I. HORTO & HERO *fruendi tibi ius esto:*
Sed illo ad ASPECTVM, *isto ad* SERMONEM.
Nisi OCVLIS, *quidquid heic satum aut natum,*
ne LIBATO.
TIRO *esto*. MANVM *apud te habeto.*
Si effers ad TACTVM *aut ad* RAPTVM:
Verbo dicam, te EFFERTO.

II. *Sed nec* HERO *vsquequaque* FRVITOR.
Ante SEXTAM *vespertinam ne* ADITO:
Post SEPTIMAM *ne* MANETO.
Horæ aliæ, ad alias illi curas.
Heic cogitat, heic pangit:
STILVS *heic est. Abi* MVSCA.
Quid si & CÆNA? *Abi* MVSCA.

III. SERMONES *etiam ne exlèges.*
IOCARI *licet:*
NARRARE *licet:*
ROGARE *licet:*
Sed nihil SERIVM.
GRATIARVM *hic locus est.*

IV. *Siquid* AMOENIVS *tamen in* STVDIIS;
Inter AMBVLANDVM
Dissere, doce, disce.
Et MVSARVM *hic locus est.*

V. *Tu qui* SERIOSVS,
Tu qui RIXOSVS,

EXESTE.
CLVSIVS *ego sum vobis.*

K. VI. CANIS, *præter vnam*, EMANETO.
HECVBA, *præter vnam*, EMANETO.

Habes? hoc etiam.
QVOQVÒ TE AGIS, TE VIDEO.

EPIST. XX. Hagam.
THEODORO LEVWIO.

ERGO tamdiu te exspectamus frustrà? non hoc pollicitum, cùm nuperrimè istîc essemus. Præsta age fidem, imò & amorem: & veni non quia promisisti solùm, sed quia cupis. Certè debes. quid iucundius quàm cum amicis versari, diu non visis, aut vix visis? Nam aspicere & non alloqui, nec videre quidem est: si non fallit ille Sapiens, *Loquere vt te videam.* Verborum satis habes, si vir bonus es qui soles: sin degenerasti, nec preces quidem te adducent. Quibus abstineo, quia amicis summum precandi genus est, Velle. Ego te die Dominicâ exspecto vesperè in cænâ, cum Dousâ & Hauteno. Hæc, vt iuris prisci verbis vtar, summa dies esto. Vale & ambula, aut vehere potiùs. postrid. Kal. nouas ∞. IↃ. LXXXVII.

EPIST. XXI. Biturigas.
I. CVIACIO IC.

DIV silui, sed inuitus. Bella hoc faciunt, quæ viam nobis omnem intercludunt, pænè & vitam. Ego Germaniam meditabar nuper, & tentaui, sed non volente Euentu, Nunc huic epistolæ spem fecit ad transitum Hier. Grosllotius, egregius adolescens, & quod inter laudes eius pono, tui amans. ideò amatus & mihi. Vtinam ipsi mihi os illud intueri coràm aliquando fas: quod vnum miror hodie (Scaligerum tamen adiungo) in Europâ. Vidi nuper Iuonis in misellum Titium. Periit infelicissimus hominum, hoc vno tamen felix quòd ab illâ manu: tuâne an Scaligeri, an vtriusque?

usque? Nam præter vos, fallor, aut nemo sic scribat. Excitastis sanè quosdam, imò non excitastis: quia, certum habeo, immorientur ambitioso illi veterno. *Admonere possum*, aiebat ille olim ad Galbam, *corrigere non possum*: hoc hîc valet. Elogium tuum quo me consecrasti, legi. & ab amore amplector, à iudicio & admiratione (nam & eâ voce veteris) qui ausim? Debeo tibi, Cuiaci, debeo: & falsa in me dictio, *Beneficia iam diu grata esse donec videantur posse exsolui*. Ego non possum, & quia non possum, vt insani illi amantes, hoc magis volo. Thuanum amo. vbi is est? Scaligerum depereo. quid agit? quid non agit? vtrumuis enim potest & debet: illud ex voto nostro, hoc pro æuo. Politica nescio quæ ego molior, non à me, sed à priscis. illorum gnomas filo quodam verborum meorum necto, &, irriso olim verbo, ferrumino. Vellem quædam de Iunonis filio, qui apud nos: sed differo, ne differar. Ventura enim hæc ad te quis spondet? Vale vir maxime. Lugd. Bat. postrid. id. Mart. ∞. IↃ. LXXXVII.

EPIST. XXII.

IANO LERNVTIO.

IMBVISTI me liquore litterarum tuarum suauiter, aridum & iamdiu earum sitientem. Reuixi. Te tuosque viuere & valere gaudeo: ego quoque vtrumque. etsi istud mediocriter. Animus me sustentat, & concepta opinio non fore perpes discidium hoc nostrum. Nónne ab Albione spem faciunt albæ deæ? hîc narrant. Politica etiamnunc me tenent, nescio an cœptum opus bonâ aui, certè lentâ. Pennas suas non habet. quin vellico & carpo eas vndique ex alieno scriptorum corpore: eóque res tardior. Quale futurum opus sit, nec ipse adhuc scio: & tamen auguror, melius quàm laudatius: id est, maioris rei, quàm famæ. sed vos iudicabitis. In Senecam poëtam haud pauca notaui: quem legi his diebus, & nimis me cepit. vtique Medea & Thebais: quas supra omnes alias esse, nec eiusdem vatis, mihi certum. Tu quid censes? quid iuuas? nam aut ipsum dare molior, aut ad eum Notas. Idem de Liuio, in quo nimia nobis bona. Senecam propriè meum, id est Philosophum,

phum, præripuit mihi is, cui ego olim Tacitum, vt aiebat. Quamquam non tam ille me absterret, quàm hic Lutetianus Faber, qui politè post illum dedit, & ne quid spei relinquat, pollicetur etiam Prætermissa. De rebus amici apud Amicum, securus esto: excipio Fatum aut Vim. Victoriolo nostro iámne melius? spero. causâ duplici: quia & sedes ei pinguior, & in Autumno iam messis. Reuirescite, me amate, planè planè tuum, & tuum. Proprid. Kal. Septem. ∞. I϶. LXXXVII.

EPIST. XXIII.

ÆMILIO ROSENDALIO.

VIX legi tuas, & respondi. Quid ais, aut quid censes? illusisse me? Non is sum, nec qui amo verba, vt ille ait, blandicella. Strictim laudaui te, sed ex animi mei sensu. nec hic vela te aut excusa. Dîs gratia, ego is sum & eò veni, vt saltim iudicare possim de meliore & elegantiore ingenij venâ. Nec tamen feci aut facio, vt tè attollam: quin contrà, promouisse te cense, non peruenisse. Modestia est, mi Rosendali, & pudor iste ipse quem in te amo, quæ sistere te debent in candidâ illâ Virtutis & Sapientiæ calce. Si ista deserunt, non velis vllis peruenies aut ventis. Pestem hanc video in plerâque iuuentute nostrâ hodie, quæ simul sapere cœpit, iam sapit: & vix limen libauit arcanæ huius domus, putat penetrasse. Tu caue, quod facis: & sponsorem me cape felicissimæ tuæ viæ, quem anteà in parte ductorem. Seriæ quidem beneuolentiæ meæ hoc symbolum habe. quòd tardè ad plerasque litteras & vix respondeo; libenter & auidè ad vestrûm talium, qui à nobis semel inducti in Viam hanc rectam, calcatis eam constanter pede recto. Pergite, crescite, viuite, in vestrum & patriæ bonum. Fratri vota eadem reddo, quæ mihi. Leidæ, in hortulo meo, quem cùm voles, vide; proprid. Kalend. Iul. ∞. I϶. LXXXVII.

EPIST. XXIV.

HADRIANO SARAVIÆ.

CERTE mihi iucundum fuit litteras tuas, & in ijs te, regustare ex interuallo. Tamdiu cur siluisti? Scire debes me

me tui & fuisse & esse, ex quo semel te noui, peramantem. Collegæ fuimus, iuncti sermonibus sæpe & consilijs: & vt illa nunc non sint (Deo visum aliter) manebimus tamen iuncti animo, optimâ illâ parte nostri. Dissident quidã à te, qui mihi assident? nihil ad rem. Amare, & iudicare, ego possum: nec probo sanè omnia, quæ fero. Naturâ mitis & lenis sum, vt nosti: nec facilè me oppono, præsertim sine spe illâ profectus. Me & mea, quantum possum, compono & curo: publica fateor me numquam tangere, nisi inuitum. Perpetuum hoc mihi iudicium est, nec facilè vlla Suada aut Sophia eripient mihi hunc errorem. Stoïcos illos, quos sæpe miror, scio hac in parte esse alios: qui in rem eunt, & vt poëta ait, ciuilibus vndis se mersant, sed mihi ingenium meum dictat aliud, & inprimis valetudo: quorum neutrum suadet mihi trahere hoc iugum. Itaque priuatim amicus esse didici, & fidus amicus: iuuare patriam aut rempublicam, animo & voto possum, vix consilio aut facto. Quòd me in ea loca inuitas: vellem, sed valetudo nunc quidem arcet. Videbo quid hæc æstas feret: animus quidem iamdiu auet videre pulcherrimam & maximam insularum. Vale. x. Kal. April. ∞. IↃ. LXXXVIII.

EPIST. XXV.

IOSEPHO SCALIGERO.

ADOLESCENS hic cùm ad te iret, mi Scaliger, nefas putaui vt sine meis litteris. Vtinam ego cum illo! sed ἀνεμώλιον hoc votum: ita Gallia vestra, & nostra item, turbat. Quis prudens pedem nunc domo? & tamen ardet mihi animus amplecti te ante fatalem illum diem. Si vlla quietis aura adspirat, certus esto, nos ad te rectâ. Iamdiu ne publicè quidem nos alloqueris. quid tibi factum? Per deum nosce te, & sperne hoc æuum maior hoc æuo. Pungunt aut allatrant? qui? nempe ij qui palum non digni figere præ te in parietem. At nos amamus, miramur, & quicunque sumus τῷ ἀμείνονι πολλῷ. facturi hoc æternùm, ita amet me ille Æternus. Ad Senecam Tragicum aliquid meditatus sum. habes. nisi ferre grauabitur hic ipse, qui olim sit fuisse tuus: & vt nunc per me fit, rogo. Vale Lugd. Bat. xi. Kal. Maij. ∞. IↃ. LXXXIIX.

EPIST.

EPIST. XXVI.

P. REGEMORTERO S. D.

EPISTOLAE ego tuæ πρεσβύτερον respondebo, & quæstiunculam libabo quam proponis, sed breuiter & cum Homero ἐπιτροχάδην. Quid enim hîc vela pandam? hoc ipsum timidè, quòd pedem omnino pono in hanc cymbam. Quæris, an sapienti fas aut ius consciscere sibi mortem? Olim id disputatum: nunc decisum. & scis quid hac in re statuant religionis nostræ leges, quas improbè solicitemus. Tamen vis aliquid pro veterum mente? distinctè & breuiter. Stoïcis adhæream; quibus εὔλογον placuit, sed non ἀορίστως aut semper. Cùm necessitas suprema ingruit, puta à tyranno aut aliâ vi violentâ, nec mori tibi fas decorè aut honestè: putant arbitrij nostri esse vitam nostram. Pauculos dies aut horas quidni præueniam, non metu aut ignauiâ, sed honesto illo fine? non, inquam, vt euadam, sed vt aliâ viâ vadam. Quid si morbus etiam vrgeat difficilis, pertinax, & sine spe medicorum? videatur haud improbum, non diu iactari in hoc mari, & transire compendio ad portum. Idem in acerbitate temporum, & cùm omnia miseriarum plena, sine spe alleuationis. Atqui durare melius est, inquiunt alij: & hoc viri fortis. Non negamus, vbicumque breue aliquod malum est, & quod habere possit medicinam: vbi aliter, ô ignauiam mori toties & non mori! *Rebus secundis seruare* nos poëta iubet: sed non per aduersa aduersis. Vt in domo conducticiâ si habitem, nihil peccem si paullùm exeam ante diem pensionis: ita hîc videtur. sed videtur: & nihil definio (absit, absit) pręter definita piis sapientibúsque viris. In Thraseâ nostro locum hunc magnificè tractauimus, & vt viro illo dignum. quem tamen premimus, quia nimis nos premant iudicia aut voces calumniosi æui. An iamnunc non pecco, quòd hæc ἀπόφωλα βάζω? sed apud te vnum, & ex lege dictâ. Scribis ampliùs de Galliæ rebus: quæ hercules incertæ, & nescio an id quoq; regnum venerit ad fatalem metam. Nos quieti per illas turbas: nec præter votum etiam mors illius Albinij,

ij, quem putant parùm in nos fuisse æquum. Adolescens [tu]em mihi commendas, ita erit: & ex vultu ac moribus iu[d]ico mereri. Vale. Lugd. Bat. IX. Kal. Febr.

EPIST. XXVII.

DOMINICO BAVDIO.

DOLOREM tuum quòd apud me effundis, gratum: certè apud amicum, & de amico. Collegæ illi meo non ego volo, & semper volui? ex animo. nec moror quid maligni suspicentur aut effutiant pro suo more. Deus, ego, res mihi testes: & tempus quædam aperiet quæ nunc latent. Eò dico, quia hæc res ita gesta est, vt me celata omnia sint, & nunc adeò celentur ab iis qui nihil aliarum rerum me celarunt. Non credunt? esto. hilum non ego deterior, sed nec tristior: qui sto apud Iudicem, cui nemo mentitur. Curuæ illæ mentes sunt, quæ de me tam curua. At tu Baudi esto quod semper: id est, bonus & volens & æquus in eum, qui talis in bonos. Sed de sermunculis parum est, quos nemo par mihi vitauit, nemo maior: res magis ipsa me angit, cui vtinam à me medicina. Nec de caussâ inquiro, quam tu tangis: vulnus ipsum qui coïbit tam grande, tam patens? Auctoritas alterius partis agitur, alterius honor. & scis alioqui quàm lenti cedere isti nostri. Heu multa in hoc æuo quà publicè, quà priuatim molesta! illud in primis, quòd rebus miscentur, suspicione aut voluntate vulgi, illi ipsi qui extra res omnes se proiiciunt animi quodam decreto. Talis ego, nec mentior, sed rarum tamen aliquid in hac vrbe, non solùm Scholâ, cui Lipsij nomen non insertum, verò siue falsò. Dousam nostrum ama, excusa, & inter plures scito esse vnum: aut certè ne damna (quod in hac missione maximè damnatur,) inauditâ caussâ. Ego eum à diebus aliquot non vidi: & me subtraho, & manum cum Milone haud temerè insero inter hiantes has rimas, quæ (Deus ita faciat) coïbunt. nisi quòd ea quæ munus Recturæ & officium amici mihi imponunt, non desero, non deseram, nec cum offensâ. Salue mi Baudi. III. Non. Maij ∞. Iↄ. LXXXVII.

EPIST.

EPIST. XXVIII. Viennam,
CAR. CLVSIO.

SCRIBERE me ad te, mi Clusi, mirum est: & non ego, non alius quisquam id censuisset, ante mensem. Ipso enim natali meo XIV. Kal. Nouembr. acris & feruida febris me inuasit; quæ corpus per se haud validum ita duos menses pænè afflixit, vt omnium iudicio iam in ipso Fati limine starem. Viuo tamen, clementis dei beneficio palam ——— θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας. Meas accepisse te gaudeo, & quæ in Senecam adiunxi. Ea nata mihi subitò, nec otium habuisse aut animum plura exemplaria conferendi, tute facilè vides. Gratum mihi quòd Excerpta tui codicis miseris, quæ inspiciam opportunè. Lapidem Ancyranum accepi. & iam antè habebam descriptum à Busbequio: sed tamen gaudeo firmari eius fidem & industriam alterius etiam descriptione. Nam tua hæc, parum aut nihil mutat ab illius. Vsui ea nobis in volumine Antiquitatum Smetij (vbi crebra tui quoque mentio) quod hîc edimus elegantibus typis, nec sine publico, vt speramus, bono. Vnde vos illud nacti? inquies. Dicam quod rideas, Prædones à prædonibus. Milites, inquam, nostri in tumultu hoc Belgico res Marci Laurini diripuerunt, inter eas, hunc Thesaurum. Centurio qui habuit, in Angliam vænalem detulit: emerunt illîc Academiæ nostræ (cùm casu pro Legatis adessent) Curatores. Ego auctor diuulgandi, & adiutor. Auctarium enim addidi Inscriptionum aliquot, quas Smetius aut non vidit aut omisit. Vtinam tu propior nobis fuisses! nec enim dubito, quin iuuare largiter potuisses, & bonam symbolam cõferre ex ære quod peregrè collegisti. At nunc serum. nam liber lucem iam spectat. Quòd desides, me cruciat: & vtinam agere ac peragere tibi fas vtilissimè cœpta! Dacia non miror si te trahit. me quoque, si deus meus pateretur, in primis delectaret ea loca lustrare, quæ trita scio vestigijs Romanis. Quot illîc lapides & monumenta prisca! Lazius me docuit, qui multa adfert, nec adfert: ita exscripsit parum fidè aut curiosè. Nos etiamnunc in spe de Irene. Illa quæ Albioni præsidet, legatos missura, imò iam

misisse dicitur ad Principem scuti equestris. Tu quid ais? diffidis. Ego illud cogito, *Optare liceat, si potiri non licet.* Ill. Viro Vincentio Pinello cùm scribes, quæso te, salutem ei à me dicito, ignoto de facie, non de famâ. Amo virum, magnum merito apud omnes magnos. Idem te rogo de Hier. Mercuriali, quem Felicitas mihi dedit vt coram etiam Romæ nossem. Vale. Postrid. Id. Ian. ∞. IↃ. LXXXVIII.

EPIST. XXIX.

IOHANNI ARCERIO.

LITTERAE tuæ honestissimi amoris indices, mi Arceri, an gratæ mihi fuerint ne quære. Gratissimæ. & in ijs ἀφελότης illa tua & candor, quem haud minus quàm doctrinam amo. Pauci hodie tales. & pleræque, quod doleo, πολιαὶ aut curuæ mentes. De morbo meo et eius grauitate nihil vanum audisti. Pænissimè factum (eum Plauto meo loquor) vt irem ad beatos. Sed tamen viuo, imò et Dei benignitate meliusculè etiam habeo quàm ante morbum. Quòd autem rogas vt te quoque in cohortem meam adscribam amicorum, frustrà rogas: quia reuera iam adscripsi. Notitia mihi aliqua tecum dudum fuit, et nuper instituta etiam amicitia, ídq; in sacrâ mensâ: nec violabo, quamdiu me violenta illa dea non violabit. Spondeo. et arram velut pacti huius mitto syntagma nostrum ad Senecam, haud magnæ rei aut molis, in quo tamen (nisi mea me fallunt) non vulgariæ aliquot Notæ. Vale mi Arceri, et vxorem tuam à me meâque saluta. Leidæ. Kal. ipsis Ianuarij: quas salutares tibi precor et faustas. ∞. IↃ. LXXXIIX.

EPIST. XXX.

MARTINO LYDIO.

AVDIVI, mi Lydi, ex viro amantissimo vtriusque nostrum Eilardo, de tristi casu qui te oppressit. Vxorem amisisti: id est consortem vitæ et sociam tristium letorúmque. Scio, quamuis firmus es et in rupe diuini verbi innixus, tamen quati subinde animum et vacillare in tam magno ictu. Cui vt resistas, non aliò quàm ad te, te voco

mi

mi Lydi: vt cogites quam personam sustineas, et quod munus in hac militiâ imposuerit tibi noster Imperator. Nempe diuini verbi doctor es. cui cùm proprium firmare alios, & ab hac vitâ cogitationes seiungere & auocare ad illam æternam: quî conuenit vt tu iaceas ob casum, quem fateare necessum est ex tuâ & sacrâ doctrinâ adeò non spernendum, etiam optandum? Mortua tua est. hoc interpretor, desiit peccare, desiit iactari, desiit misera esse. Mortua est: sed addo, in fide. hoc interpretor, abiit ex vmbrâ hac vitæ, vt ad veram veniret: tenebras reliquit, vt ad ipsam lucem: homines, vt ad Deum. En mi amice, quàm beatè illi factum, & quàm meritò casum hunc non lugeas, sed ames, si amasti illam. Tamen homines sumus, fateor, & vrit illud auelli. Soletur te, quod non in longum. Paucorum dierum, mensium, annorum via & vita nostra est, & fruemur beatis illis animis haud ex longo interuallo. Ista breuiter, mi Lydi, ad te volui, &, pro amore nostro mutuo, debui. Nam alia de litterulis, nunc non adiungo (ne Musicam in luctu:) hoc tantum, ita me vel valetudine vel occupatiunculis distineri, vt vix par sim emoliendis iis quæ cœpi, nedum vt ordiar noua. I. Drusium collegam & amicum meum veterem quæso amanter saluta. Quî enim scribam? auocat lator. xv. Kal. Septembr.

EPIST. XXXI.

ABRAHAMO MYLIO.

LITERAE tuæ quomodo mihi non gratæ? Adfectus in ijs vndique elucet: sed vereor, vt adfectus. Pro scriptis meis et pro famâ pugnas: sed rem audi, amanter magis quàm prudẽter. Quid enim acti hoc amore tibi vis? probare me aut mea ijs qui non probant? frustrà. et hoc est quasi cibum aliquem conciliare illis, qui abhorrent. Vt palati inclinationes quędam sunt, quas haud mutes: sic iudicij. nec in probando minus differimus, quàm in agendo. Vt hæreâ in hac stili lineâ: age, quis inter veteres et inter nouos, eâdem ratione scripsit, aut scribit? Similes fortasse aliquos reperies, & id ægrè: nullos pares. Natura in corporibus rarò hoc commenta est, vt vel ab eâdem parente fætus assimilent:

milent: vis tu à diuersissimis ingeniis stilum? Quod si ille variat: necessum est et iudicia. quia quisque optima asse-qui, aut certè sequi se, censet. A fonte ingenij interno, Myli, ista sunt: et diffusa oratio, stricta; læta, seuera; quemque delectat aut indelectat, vt quisque est talis. Hinc nationes olim totæ dissederunt de optimo genere dicendi: et nosti oratores Atticos, Asiaticos, Rhodios: quid miraris homines singulos? quid hoc æuo? cùm imperitissimus quisque, audacissimus, et iudicij hunc calculum sibi sumit quilibet è litterariâ plebe. De eloquentiâ iudicant, qui non dicam cuius coloris illa sit nesciunt, sed vix Latina lingua. Itaque Myli non tu, non ego, his sermonibus moveamur: et de Apellęis istis lineis Protogenes aliquis iudicet, non qui auersis ab hac arte aut Musâ. At Critica nostra non effugiunt etiam κρίσιν. Gaudeo, et ideò scripsi. Præter naturam cuiquam hoc videatur, at non meam: qui tam libenter iudicor, quàm iudico ipse. Cur in tam libero scribendi genere non liber cuique sensus, dissensus, imò & lingua sit? Liuor modò absit & malignitas, quam odisse me, cum Homero, fateor——————* ὁμῶς ἀΐδαο πύλῃσι. Sed in eo suaues, quòd Orationes me negant scribere. Vellem dixissent, edere, agnoscerem, & caussam darem cur laudem non quæram in hac arenâ. De scriptione quis abnuet, qui vel puerum me nouit? Iactantiam omittamus, sed audi simpliciter. hęc palæstra mea vetus est, hoc studium quò vsus me duxit & natura. Vix duodecennis orationes scripsi, habui: pueriles scilicet: sed quas grauior etiam ætas laudaret in illâ ætate. Nec destiti posteà: & credo me specimen etiam dedisse in Batauo hoc solo. Improbulum aliquid addam. si studium illud eloquentię aperuisset mihi mos mei ęui, decurrere id ausus essem cum nonnemine prisci æui. Nec verbum vltrà addo. erubui. Tu vale. Lugd. nostræ, Kal. Iuniis.

** æquè atque Orci portas.*

EPIST. XXXII. Coloniam Vbiorum.

CHRISTOPHORO PLANTINO S.P.

In curâ de te fuimus, mi Plantine, ob tempestatem quæ præter anni tempus sub discessum tuum exorta. Venti quidem prosperi, sed violenti, grandes. deus faxit, vt breui

audiamus fuiſſe,ſine tuâ noxâ. Imbecillitas etiam corpuſculi tui nos torquebat, timentes vt parum eſſe ferendæ agitationi inter vndas.Solatur me vnicè tuus animus,magnus ille ſemper,& ſe maior,vbi diſcrimen. Apud te,vt volumus: apud me,vt poſſumus. Nam morbus meus non deſerit etiam hanc materiem, & ignis ille interior in eâ lentè ardet. Suſtentamus tamen, & corpore atque animo repugnamus. Typographia bono loco.operæ modeſtæ. nos Tranquillũ daturi videmur cis paucos dies.Nam de Thraſeâ (etſi bona pars iam parata) tardamus, offenſiuncularum quarundam metu. etſi non negamus multa ijs ineſſe, quæ non ad famam meam magis, quàm ad publicum bonum.Videbimus porrò,& ſtatuemus. Franciſcus tuo-meus redijt ante biduum, mihi quidem valde gratus. Litteras quas ad me téque adfert,teſtimonium de ingenio & moribus habent valdè honeſtum. Qui hæc dedit,ſeruet quæſo augeátque. Sed eo quid fieri vis? hîc habes, an euocas ad te? Si hîc: dabimus operam ne otio abutatur, & vt id locet in ſtudijs benè cœptis. Si illuc traducis: (nec id fortaſſe,vt tempora ſunt,abs re) tua hæc cura, vt collocetur apud eos qui iuuentutem benè & peritè formant. Scis quid in ſermone ſuaſerim. Plura hîc non innouata à tuo diſceſſu, qui nunc me ſanè mordet. Ludouico Pereſio amico noſtro & M. Varroni, item Ximenio, Metello Sequano à me officioſam ſalutem nunciato. De rebus tuis & conſilijs expecto auidè. Vale ego-alter. Lugd.Bat. IV.Kal. Septemb.

EPIST. XXXIII. Lutetiam.
THEODORO MARCILIO.

CLARVM inſigne beniuolentiæ in me edis, Marcili,litteris vltrò & tam amanter ad me ſcriptis. Quæ ita gratæ mihi ſunt,vt velim omnia quæ publicè ſcribo. Nam quòd tu me ames,æſtimes,quî non amem? Ingenij tui fætus vidi,noui eos qui te nôrunt:in illis omnia erudita, bona legi,& ab iſtis audiui.Hęc de te παῦρα μὲν ἀλλὰ μάλα πιστῶς.— Nam in me,vereor vt tu & tua Gallia parum veri.Ab amore vel ab humanitate effuſæ illæ laudes ſunt: quorum ille in

in te nuper natus, hæc à veteri æuo insita præter omnes gentes huic genti. Error iste est, error: sed amicus, & nescio quo modo sapientissimo cuique etiam gratus. De tuâ meâque patriâ quæ auguraris, vtinam ne tam certa! Iactamur, imò mergimur, nisi quid adiuuat supera illa manus. Arcturus tuus turbat, & rex quispiam etiam ab Arcto: qui clauso freto, minatus nobis nuper miserrimam omnium mortem, Famem. Quid censeas? nisi in totâ Europâ, sed non sine sonitu, inuerti orbem hunc rerum. Id ego video & fero: non solùm præceptis ab arcanioribus libris firmatus, sed malorum vsu ipso, qui in animo isto genuit callum. Valetudo nostra anceps, propior tamen bonę. qualem tibi longùm, longùm, mi amicissime Marcili, (is mihi deinceps eris) opto. Lugd. Bat. IV. Kal. Iun. LXXXVII.

EPIST. XXXIIII.
PAVLLO MELISSO S. D.

CERTE postremæ tuæ mihi traditæ, vnà cum Exsequialibus quæ fecistis piè & legitimè Principi Anhaltino. Tot alijs tuis quid factum? illud, quod non insolens hoc æuo, abiectæ credo aut interceptæ. At carmina illa vestra me recrearunt, tua inprimis, sanè docta: sed & F. Iunij, quem ego nesciebam harum etiam esse Musarum. Ille autem est in primo choro. Stenius etiam vester adprobus. Quid dicam? Aonij illîc montes, & nisi Dousa vnus vetet, nobis luridæ, imò Stygiæ paludes. Quidni sic appellem, per funesta hæc bella? Nos tamen obduramus, colimus, & vi quâdam retinemus abiturientes illas Diuas. Iustitia minatur: cuius (hoc quidem loco) præses, abit & deserit Donellus. non sponte: missus enim est à Scholarchis, caussis quas non dicam. Sed de Pronunciatione etiámne vidisti? gaudeo. magis, si apertè mentem explicares, & aut consensum in eâ re mecum aut dissensum. Nam nunc quæ loqueris, meræ mihi ambages. Hortensius non sum, nec Sphyngem accepi, quæ adiutet. De poëmatis Bargæi monui Plantinianos. aiunt se misisse, & in vasis inclusa, quæ sunt nunc (esse certè debent) Francofurti. Baronem Serotinum vidi, stellam, verbo dicam, Germaniæ vestræ. Iani Guilielmij poë-

mata, premis, an edis? Neutrum suadeo, quia incertum mihi an pro ceterâ eius famâ. Tu dispice, & tui amantes nos ama. Lugd. Bat. Kal. Iuniis. ∞. IƆ. LXXXVII. v. Nob. Othonem Grynradium salutes à me velim.

EPIST. XXXV.

IOSIÆ MERCERO.

LISLAEVS apud nos fuit: cur non vnà tu? Bella occasio erat: quam vereor vt nunc amissam, frustrà postea requiras. Atqui, cùm illîc sis, Bataviam te nostram & in eâ Lipsium non videre, dedecus sit nostrum mi Mercere. me coniungo. Non enim tanti ego tibi? Nec crede hanc esse ———— * δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε: diei vnius res est, cùm leuiter fauet ventus. Sed, spero, emendabis. Nostra ad Senecam Tragicum iam mitto. quid censes? & an non mecum facis in iudicio illo quod de scriptoribus feci? Nam * τυφλὸν ἔχει ἦτορ ὅμιλος ἀνδρῶν ὁ πλεῖστος, ait Pindarus: non etiam tu. Profectò si consideras, Thebaïs illa, Thebaïs, * ἐξαιρέτως pulchra est: & quoties lego, * σέβας μ᾽ ἔχει, vel potius * ἄγη. Nemo vatum visus mihi tam altè, & tam feliciter, volasse. *Iuonis Villiomari* in Titium ante paucos dies vidimus. Nescio an recens lectio me ita ceperit; sed non videor scriptum bellius legisse à multis annis. Non decima illa Musa Plautus possit aliquid magis Musæum. Sed dic sodes, quis scriptor? Non enim ille falsus Iuo.

** Longam viam difficilemque.*

** cæcum cor habet pleraque hominum turba.*

** eximiè.*

** veneratio me habet.*

** stupor.*

* Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω· κέλεται δέ με θυμός.

** Mentiar, an verum dicam: iubet me animus.*

Scaliger noster est, lumen illud & columen litterarum. Nô diuinaui? Quæ tamen ibi correctio inter basilicas videtur,

Discit ab hirsuto iaculum torquere Capellâ,

nondum mihi proba. Nos aliò longè ducimus Iuuenalis eos versus. Sed hæc talia (deus faciat) aliquando corâm. De patriâ, valdè πλώϊμος, mi Mercere, noster hic status. Mihi parum certum est hîc manere, imò certum non manere si hæc manent. Turbones nimis multi: vtinam vnus aliquis, qui sub Hadriano! Sed tu vale, & nos ama. Lugdun. x. Kal. Octobr. LXXXVII.

EPIST. XXXVI. Basileam.
IANO DVYSTIO.

SI vlla res me delectat, mi Duysti; ea est cùm vos tales video, qui me audistis. Amantes mei, æstimantes: suprâ quàm meritum fortasse est: at non suprâ quàm vos decet. Tu inter eos insigniter gratus: cuius beniuolentiæ in me, iudicij apud omnes de me, clara in litteris tuis video signa. Perge verò, amare inquam non tam me quàm ea quę censes in me, Virtutem & Doctrinam: quæ te clarum aliquando efficient, & mihi certè effecerunt iamdiu carum. Studium tuum cognoscendi & compellandi illustres viros, laudo: & pudorem in omni re ama, non in istâ. Hic fructus inter alios peregrinationis tuæ sit, vidisse illa lumina, quę cogitatione ipsâ te illustrent, excitent ad sui imitationem. Ruinæ & monumenta veterum heroüm nos commouent aspectu: quidni istæ viuæ imagines virtutum? Itaque quod Italiam etiam ex Germaniâ cogitas, approbo: cum cautione tamen illâ quam olim Lanoyo meo (nam Epistolas meas video te vidisse) prouidè præiui. Non repeto. Hoc tantum Varronis inclamo, CAVE CAVE CANEM. Multi in animo, nonnulli in corpore admorsi, æternum dolorem retulerunt è pulcherrimâ illâ terrarum. Tu me capis: audi tantùm, imò ausculta. Patauij si Hier. Merourialem Clarissimum Medicum, imò æui nostri primarium, si inquam vides: à me saluta, & dic ad suauissimam eius epistolam respondisse. O vtinam anni & vires mihi quæ olim! profectò lustrarem amata mihi loca, & amplecterer viros quorum nomen me recreat & diffundit. Sed coërceo exsilientem animum: te rogo, vti in me sis quem ostendis, certus à Lipsio eadem tibi fore. Lugd. Batauorum Kal. Iun. ∞. Iↄ. LXXXVII.

EPIST. XXXVII.
DIONYSIO GOTHOFREDO.

BREDERODIVS noster, dum ad vos iter affectat, desiderium & memoriã mihi excitauit tui. Meritò te amo, qui

qui iam dudum me: & id ostendisti non vno signo. Scripta tua, quæ in publicum elaborasti; nobis grata, tibi honesta, & in similibus edendis vt perseueres, te hortor. Vides languescere Galliam tuam, & ponere paulatim ardorem illum discendi, docendi, scribendi. Vos pauci è subsidio adeste. Malum illum deum & βεϱτολοιγὸν abisse à vobis, gaudeo: vtinam & λιμός! quod, vt hæc tempestas anni est, spero. Nos pessum imus: aut valdè fallor: nec sustentat scirpea illa, quam induximus, ratis. Fraudes, inscitia, calor, quid non corrumpunt? Fuit apud nos nuper Paulus Stephanus Hen. F. mitis animi adolescens. quod velim patri nũcies, & à me salutẽs. inprimis autem Casaubonum, eiusdem, vt audio, generum, cuius ingenio & crescenti famæ valdè faueo. Placent nimis scripta eius qua vidi. Cetera à Brederodio nostro audies: quem vt commendem tibi, à se commendatum, non laboro. Tamen vno verbo id facio, sed seriò prorsus. Vale V. C. & me ama. Lugd. Bat. Idib. Sextilib. ∞. I ɔ. LXXXVII.

EPIST. XXXIIX. Antuerpiam, FR. RAPHELENGIO Filio.

SI paullò tardius, mi Raphelengi, ad litteras tuas respondeo, non miraberis si me & te videbis. Me: qui ita cottidie interpellor & occupor, vt omne tempus sermonibus aut colloquijs pæne dandum sit, exiguum aliquod meditationi aut stilo supersit. Te: qui ipse in hoc largo otio, in flore ingenij, aut spissò ad nos scribis aut siles. Et tamen scito affici nos tuis litteris, & hærere in istis medullis semel cõceptum tui amorem. Postremæ tuæ me recrearunt. in quibus omnia beniuola in nos (de quo numquam dubitaui: nec aliter tibi facere fas est) & de te ipso plena bona spei. Vitia vides mollioris illius pręsertim & residis animi: quem vtinam, vtinam, semel excites & erigas, mi adolescens, non tam citò relapsurum. Contemni à te humana, gaudeo. quę me quidem auctore pedibus etiam trahe: sed ita vt contemtus iste ab alto quodam animo sit, non qui ipsus se con-

contemnat. Pars illa ætherea in te viuat & vigeat: cetera illi seruiant, sed non vt cum illis ipsa. Hoc modestiam aut sapientiam censes, iacêre? nihil agere? ad nullum vitę genus collineare? Ignauia est, magnorum etiam sæpe ingeniorum pestis. *Subit enim,* vt ille inquit, *inertiæ ipsius quædam dulcedo, & inuisa primò desidia postremò amatur.* Vt lignum occulta teredo consumit: sic animum delimat paulatim & exedit ignauus hic affectus. Homo es, è duplici materie, cęlesti & terrenâ. ad duo etiam natus, cælum & terram. Illud inprimis: sed nec hæc neglegenda est, quamdiu es in istâ. Id est, famam, opes, amicos, doctrinam, hæc omnia modicè parare debes, quæ magna esse vides apud homines magnos. Ad vanam & validam ambitionem non te voco: ad media tantùm illa: quę vsum sui varium præbere nata sunt, bonum bonis, malum malis. Per hunc omnium rerum immodicum contemtum, vide ne in contemtum veniat vita ipsa. Tempora me dant in languorem, inquies. quid tempora? tu semel statue quis esse debeas, illuc cogitationes actionésque dirige: cetera eo loco habe, quo tempestates aut ventos. Munies te contra illa, vt poteris: neminem cōtumaciâ aut loquentiâ irritabis: cetera permittes illi, qui tempora & temporum dominos regit. Rarò allisa nauis est, quæ modico velo legit litus. Eminentia feriunt procellæ. Hæc cogita: & illud inprimis, vt attemperes te ad consilia aui tui siue iussa. Quis illo tui amantior? quis vsu rerum peritior? nec puta prudentiam omnem à litterulis manare aut nescio quâ hac doctrinâ. Telum ea & adiumentum acre, fateor: sed non sola.

Tua in Senecam mihi proba sunt. quid si aliud tale in alium oratorem, siue poëtam? Elige. Quæ conferre cœpisti cum Ortelij nostri libro in altero Senecâ, video non mala esse: cupio vt perseueres, & vt quemque librū absolueris, ad me mittas. Ego his diebus Controuersias contuli, & reperi haud pauca Censoribus non visa nec Romanis nec Gallicanis. Res nostræ fluctuant, & turbat vicinum mare: nos illi (Deo hoc debemus) qui solemus, inconcussi. Vale mi Raphelengi, & si me amas, te ama. Lugd. Bat. propr. id. Ka. Septemb. ∞. I Ↄ. LXXXIIX.

EPIST. XXXIX. Marpurgum.

NICODEMO FRISCHLINO.

SEROTINAE tuæ ad me litteræ, tamen gratæ: vel quia tam amanter ad amandum prouocas, vel quia communicas ijs rebus quæ in Germaniâ geruntur. Quam terram velut alteram parentem (origine enim nos Belgæ inde) iure diligo, atque eo magis quòd benigna ea nutrix mihi per aliquot annos. Statueram regustare liquores eius, et in itinere medio fui: repulit me aduersantis Fortunæ velut ventus. Ergo nunc iterum in aquosâ Batauiâ meâ, mihi tamen carâ, quia carus ego illi. Cum Crusio tua liticula nonnihil me cruciat. nollem in hac paucitate eruditorum eos inter se ——————* ἀντιβίοισι μαχέσασθ᾽ ἐπέεσσι. Sed tamen, liberè dicam, etsi ætate ille grandior; tu mihi in hoc certamine Achilles, ille Troïlus videtur. Plus virium in tuâ hastâ, imò et caussâ: si tamen eam per calorem et immodestiã (quod spero longè à te esse) non corrumpis. Ego miror homines esse qui plus Grammaticorum præceptis tribuant, quàm illis per quos Grammatici viuunt. Mihi probum et rectum est, quicquid proba et prisca illa ætas scripsit, etsi Grammaticorum omni cohorti aut non lectum aut neglectum. Tamen Crusiana illa nondum vidi, et ideò iure amplio, ne audiam illud, μίαν δίκην. Te amo, et saluere iubeo, et crebrò terere hoc litterarum iter. Agere te Marpurgi gaudeo, apud Principem, qui sapientiâ Germaniæ princeps. Vale. Ludg. Batauorum, VII. Non. Ianuar. ∞. IↃ. LXXXVII. stilo nostrate.

* aduersis sermonibus depugnare.

EPIST. XL.

FRANC. NAVSIO S. D.

EN habes Nonnum tuum, quem remitto lectum à me cum voluptate. Ipse poëta mirificus (vt res quidem illa & versio patitur) & tu Censor, in eo emendando. At defectus quos in eo supples, iam non defectus: cùm tam felici & pari venâ carmina addideris tua, nec tua. Nonnũ enim totum spirant, quem concoxisti. Perge & ede, ego suadeo: quem scire debes tui amantem esse. Prid. Kal. Iunij ∞. IↃ. LXXXVI.

EPIST.

EPIST. XLI.

ABRAHAMO ORTELIO.

THESAVRVM abs te, mi Orteli, vidi & in parte legi: verè Theſaurum. Condita in eo habes, quicquid Græcia aut Latium habuit, in eâ quidem argumenti parte. Placet materies, ordo, induſtria: illa vtiliſſima, iſte facillimus, hæc ſumma. Iam præloquia illa & velut lumen operis, quid? bona. Bochij veſtri & Vackheri verſus laudabiles: quos ex vngue illo viros puto, & gratulor veſtræ vrbi. Quæ iámne reſpirat? Diu fauces vobis premit atra & famelica illa Diua: quam pellet, niſi fallor, nata mox Copia pleno cornu. Deus faxit! ciues enim certè amamus, & quicquid Belgarum eſt, longè ab odio quod factio gignit. Byzantina Imperatrix (Irenen dico) quando ad nos? heu, tardè. nec viam video: niſi quia Deo, cùm volet, * ἅπαν ἄπορον, πόριμον. Cratonem medicum abiiſſe audio, & doleo. amauit me vir, ego illum. At nos manemus, in extremâ velut Vitæ lineâ ſtantes, & animo duntaxat, non corpore, fortes. Politica noſtra pergunt, ſed, vt familiaris poëta meus loquitur, teſtudineum gradum. Ita ſępe interpellamur, ab amicis, à munere quod ſuſtineo, à morbis. Fero omnia, & te in pectore æternùm. Vale, Prid. Non. Iulias. ∞. IↃ. LXXXVII.

* *omne inuium, peruium.*

EPIST. XLII. Erfordiam.

MATTHÆO DRESSERO.

ETIAMNE ex diſſitis illis locis aura ad me beniuolentiæ? etiam. & ſpirat ea ſuauiter in tuis litteris, quas ante paucos dies accepi amoris & honeſti iudicij plenas. Vtroque gaudeo, etſi illo magis quàm iſto: quia riuus hic ab eo fonte. multum me æſtimas, quia multum amas. Et verò iam pridem inter nos cognouimus; cùm in Germaniâ veſtrâ aliquandiu Ienæ agerem, & ad meliores artes præirem iuuentuti. Tunc (memoriâ teneo) coitum inter nos fœdus amicitiæ, non niſi nobiſcum morituræ. Perſeuera: ego de me hunc affectum tibi ſpondeo εἰς αἰῶνας. Quem vtinam tempora & res noſtræ ferrent, vt aut præſentes, aut certè vicini

vicini magis ostenderemus! fruerer te non solùm cogitatione, sed etiam possessione, & manum iniicerem in ceruices tam amicas. Fata negant. nec aliud relinquitur, quàm arcta & arcana illa animorum coniunctio: quam magis magísq; ligemus per epistolarum hæc vincla. Verba ista sunt, fateor: sed * ἀπὸ βαθείας ψυχῆς, & re comprobanda cùm res se dabit. Salue Vir eruditissime. Lugduni Batauorum.

* à profundâ mente.

EPIST. XLIII. Patauium.

EVER. POLLIONI.

ITALIANE te tenet? præter opinionem meam, fateor: & tamen gaudeo. Quî non amem illum locum, in quo iucundissimè viximus ipsi olim? qui ante nos, sedes tot illustrium animarum? Sanè amo, & si adire aut peregrinari in eo dissuadeam, repugnem interiori meæ menti. Tamen tardè nec libenter concessi hoc tibi. quid mirare, si timidus amor est? si iusta etiam mihi caussa timoris? eò magis quia gentem & loca illa penitius paullò introspexi. Ad Lanoyum quæ scripserim, legisti: crede non scripta ea animi caussâ. Mare, mare, nauigas, & id scopulosum: caue ne obhæreat alibi ista ratis. Cautè inter captatores homines ambula, te cela, linguam preme, omnia proba etsi non probas. Certamen aut dissensus omnino tibi cauenda, & vt feliciter hospitem agas, age seruum. Iactantia aut libertas nobis seruentur. nobis etiam omnis tuus amor, castus, purus, & nequid delibent ex eo obscænæ illæ aues. Quantumuis formâ aut plumis blandiantur, ah fuge; aut potius pugna, quod dicitur, περὶ κρεῶν. Reuera de illis agitur. Præsidium tu in motu ponis, & quod nusquam, vt ais, figes pedem. malo vt nusquam oculum, inprimis ne animum: & vt ille semper munitus sit in eiusmodi occursus aut aspectus. Hoc tamen suadeo, vt vidisse Italiam satis habeas, hoc quidem tempore: non placeat tibi pernouisse eam aut insedisse. Viros magnos regio fert, scio: sed sepositos aut subductos: & vt prompti sint, vix per illa discrimina adeundos. Minus mihi sape, & diutius viue. Quibus nunc velim te innotescere, paucos noui. Anni octodecim sunt, cùm Italiam ego reliqui: & qui tunc vigebant, plerosque ex iis reliquit vita. Ad

Hier.

Hier. Mercurialem litteras tamen dedi: virum probum, candidum, illustri doctrinâ & famâ. Bononiæ, opinor, nunc reperies. Romæ est Fuluius Vrsinus, cui salus à me fortasse tibi dederit Admissionem. Est ibidem Latinus Latinius, si tamen viuit, probissimus senum quos ego noui, & omni litteraturâ instuctus. Eum quoque à me saluta. Reliqui è grandibus sunt, ad quos te non mitto: qui rem, vt opinor, quæris, non splendorem. Quod superest, Deum, vt Comici verbo vtar, animitus rogo, cautam circumspectámque mentem tibi det, & auidam ad tuos reddeundi. Wiltzium meum, si illic est, à me saluta. à quo iampridem nihil audire me. sed cohibeo. Tu vale. Postrid. Kalend. Septembr. ∞. IↃ. LXXXIIX.

EPIST. XLIIII.
PETRO ALOSTANO.

DOVSA meus ad vos venit, & est in quo operâ tuâ ei opus: quam vt benignè, &, vt ingenium tuum est, comiter illi exhibeas, te rogo. Resp. nostra quo loco sit, vides: & quò perduxerint nos acerba quorundam consilia, nec percocta satis ad Prudentiæ solem. Hinc immites isti fructus. quos ciues illi vestri numquam gustarunt, te regente. Vtinam & nunc (tibi hoc, nec tuâ caussâ dicam) eiusmodi aliquot ingenia nobis ad clauum! facilè sedarent hi fluctus. Nisi fit, mergimur, mi Alostane, mergimur. Deus iuuet, & te Vir Clariss. seruet. Postrid. Kal. April. ∞. IↃ. LXXXVII.

EPIST. XLV. Burdigalam.
MICHAELI MONTANO.

SCRIPSI ad te ante menses. &, vt tempora hæc sunt, suspicor non vanè, parum rectè eas litteras, certè parum feliciter, datas. Nam nec ab eo cui tuas Lutetiam curaueram, responsi quidquam accepi. Itaque itero scriptionem. non quia tuâ magni intersit, sed quia meâ, scire te & accepisse me humanissimas tuas litteras, & eo quidem animo quo à tali viro merebantur. Non blandiamur inter nos.

nos. ego te talem censeo, qualem publicè descripsi vno verbo. Inter septem illos te referam, aut si quid sapientius illis septem. Nam externa & polita ista doctrinarum, sermonis & linguarum ad fastum & fastidium vsque scientiam, (audi intimum meum sensum) sperno ego valdè, nisi cum prudentiâ quadam & recti iudicij normâ coniuncta dirigantur ad vsum vitæ. Ea duo postrema in te esse vidi, & illa non deesse. Nos in Politicis aliquid meditabamur, desumptum ex veterum agro: & iam pars non scripta solùm, sed tradita typis. tamen differo, & sustineo me temporum horum adspectu. Ego enim, vt pericula quę obueniunt, non timeo aut vito; ita non temerè ea prouoco aut arcesso. Scio autem quàm facilè vel in optimis consiliis peccetur, æuo quod impetu non consilio fertur. Intereà in Senecam Tragicum aliquid Criticum dedi: quem scriptorem, vel ob nomen, scio & te amare. Nunc edo *Curas* meas *secundas* (ita appello) in Tacitum. Quid faciam? aliquâ fallendum hoc otium est, si non salubri, certè non inutili occupatione. Tu vir magne ecquid agas, & inprimis ecquid valeas in Regni vestri morbo, fac me tui amantem scitiorem. Lugd. Bat. XVII. Kal. Maias, ∞.IↃ.LXXXIIX.

EPIST. XLVI.

THEODORO BERNARDI S. D.

BENE habet, mi Theodore. de Amico illo nostro extra metum sumus, imò extra suspicionem. Ille viuit (ex litteris eius mihi constat) & viuet, vt spero, in multos annos. Heu dolorem meum, si aliter! Variis virtutibus amorem nostrum meretur, & certè amore. Quòd quæris à me de Apellæis illis lineis, veráſne eas censeam, & quales? ad prius respondeo, veras. nec fas ambigere, nisi si fidem spernimus historiæ omnis priscæ. Ad alterum nunc sileo: & censeo vt prius ab Amico illo nostro quæras, cuius ingenium grande & capax, diffusum per has quoque artes. Mirificus ille vir est, & quem Homeri verbis iure appelles——* δαΐφρονα, ποικιλομήτην. Ego coràm aliquid tecum. quem decretum mihi visere ineunte hoc Vere, atque vnà cum Henrico

* *prudentem, variá mente præditum.*

Spiegelio

Spiegelio meo amplecti. Amo vtrumque : vterque me amate. Lugd. Bat. Prid. Kal. Mart.

EPIST. XLVII.

Theodoro Leewio.

Gavdeo & gratulor (hinc enim primum ordiar) quòd iterum te dedisti in iucunda hæc nuptiarum vincla. Deum quæso, vti felix tibi ea res & salutaris sit: id est, matrimonium concors. Nam in eo voto, includi censeam reliqua vota. De quo mihi magna spes est, quòd eam non ex dote legisti, sed ex naturâ, & ex ipsâ. Sic decuit (quidquid vulgus hîc dicet :) & equam emere, non sellam aut strata. De rep. nostrâ nec ex tuis litteris mihi magna spes est, nec ex rumoribus vulgi. Si vtrimque pertendunt, quis exitus? Cedere altera pars debeat, aut potius vtraque, & sic coïre in arctum & amicum fœdus. Amentia! hostis in latere, & tantum non ad portas Annibal : & nos litigamus? Atque hæc per eos eueniunt, qui sententiæ suæ tenaces, iudicia omnia & consilia spernunt aliorum. qui quam viam semel ingressi sunt, nec omittunt etiam in errore manifesto. Pestis iam olim huius & plurium rerumpublicarum : nec facilè excutienda, si aut ipsa potens, aut obsedit potentes. Felices illi principes, quibus electio & iudicium est hominum, quibus fidant & credant. Intereà quocumque loco nostræ res: nos, mi Leewi, nostro maneamus, id est, inconcusso illo & firmo. A deo & à fato eius pendeamus, certi subire sortem omnem quam ille dabit patienti ceruice. Calcitrones isti & refractarij equi, hoc consequuntur, vt verbera etiam aliquot excipiant, nec excutiant tamen iugum. Omninò lenius omne malum fit, leniter ferendo. Qui interpretando auget, qui velut scalpit suum vlcus: facit, quod qui onus ad onus sibi addunt. Ego tecum sentio. standum in hac acie, & sine fugæ vllâ cogitatione, vincendum aut cadendum. sic tamen, quamdiu palàm aliter non suadebit ille Imperator. Lugd. Bat. XI. Kal. Octob. ∞.IↃ. LXXXVII.

EPIST.

EPIST. XLVIII.

IANO DOVSÆ Filio.

SCALIGERVM patrem, quem ſæpe tibi laudo, mi Douſa, ipſum hîc vide. Quis depinxit ? quo nemo melius aut verius potuit, ſe ipſe. Quando ? cùm fallere ei minimè libitum, paucis diebus ante ſummum diem. Heu, heu, quis ille vir ? pæenè auſim dicere,

———— *σοφίην μὲν ἀλίγκιος ἀθανάτοισι.

*ſapientiā ſimilis diis immortalibus.

Tres ſunt quos admirari vnicè ſoleo, & qui in hominibus exceſſiſſe mihi humanum faſtigium videntur, Homerus, Hippocrates, Ariſtoteles: ſed addo hunc quartum, qui natus in miraculum et gloriam noſtri æui. Scripta docent (etſi bona, imò optima, eorum pars periit:) tum hæc Epiſtola. quam tu mi Douſa, quantum poteſt, lege, deſcribe, remitte. Nam Pici non ita aurum ſuum cuſtodiunt, vt ego hunc theſaurum.

EPIST. XLIX.

IOS. SCALIGER IVLI CÆSARIS F. Franciſco Vertuniano S.

INCIDI *in Epiſtolam Patris mei, quam vltimam prudentiſſimus Senex dictauit. Agnoſces, puto, manū meam. Eam ille dictauit inuitiſſimus hoc eſt, rogatu Paſchalij illius qui ſe hiſtorici Regij non tam munere quàm nomine venditabit. Quod niſi te ex Epiſtolâ ipſâ cognoſcere mallem, pluribus tibi explicaſſem. Hoc vetabat ingenuus pudor; ſed officium ſcribendi expreſſit importuna hominis loquacitas. Quare, quum te videam ſtudioſum Scaligeri nominis, non dubitaui te hanc Epiſtolam non ſolùm in delicijs, ſed etiam in miraculi parte habiturum. Adde quòd eam in parte offi. ij te habere volo, quod ad me pertinere putem te nihil ignorare eorum, quæ ad amicitiam noſtram aut augendam aut conſeruandam ſpectare videbuntur. Quum Epiſtolam eam deſcripſeris, remittito. Nam non tantùm meâ, ſed etiam omnium bonorum intereſt eam non perire. Vale ac me ama. Vlmium noſtrum ſaluta. Abenni. proprid. Kalend. Iun.*

EPIST. L.

IVL. SCALIGER FERRERIO S.

QVOD tuis elegantissimis litteris non responderim, multas afferre causas possum, sed omnes quidem præter meas occupationes. Nam quemadmodum iucundissima mihi fuit salutatio tua, ita nihil mihi prius esse oportet, quàm vt omnibus omissis ostendam diligenter & mihi fuisse honori, & dandam esse operam vt mutuis officijs eliciam frequentiorem. Ceterùm ad hanc vsque diem nemo se obtulit nobis, qui isthuc iter faceret, nisi Quæstorum magistri, quorum tanta est superbia, vt præ se contemtis cæteris omnibus pænè regnent. Podius verò noster pænè priùs abijt quàm accessit. Atque nunc etiam ita scribo, non qui habeam quidem, sed vt ne mihi desim, si fortè quopiam meliore fato nactus fuero nuntium aliquem opportunum. Scriptionis verò meæ summa in eo potissimùm versatur, vt quammaximas possim gratias agam viro de nostro seculo bene merito Paschalio, qui ita censuerit, me augere posse numerum virorum illustrium, præsertim in Regiâ historiâ. Ac quamquam diuturnâ ambitione meus animus æger sibi studuerit aliquid comparare, quo se humo, vt ait ille, tolleret; sæpe tamen sese respiciens ac sui compos factus, faciundum putauit, vt iam partæ gloriæ acquiesceret: non quòd vel recusem, vel parui faciam me vti beneficio tanti viri; sed satis habiturum me debere arbitror, si quantus illi modò notus sim, tantum me ostendat posteritati. Nam quod tam gratiosè atque humanè petit, de me vt historiam conscribam, quin ad id adducar faciendum, tres omnino caussæ prohibuere. Ac primùm quidem pudor ingenuus, & dignus vel familiâ nostrâ vel meâ institutione. deinde quod quammaximis atque illustrissimis de rebus meis vbi narrauero, tum maximè dixerint me mentiri, quicumque tantum litterarum cum tanta belli gloria in seipsis coniunctum non esse indignantur. Tertium verò illud est, quùm elogio simplicissimo transigendum illi video, quæ ne maiori quidem libro comprehendi possent. Pugnaui pedes, eques, adolescens, iuuenis; miles, præfectus; certamine singulari, in obsidionibus, in campo ciuili, ad ludos equitum ordinarios, in excursionibus, in exercitibus: sæpius vici, aliquando victus sum, corpore, non animo; non virtute, sed fato: sed ita vt etiam aduersi casus ipsi maiori mihi fuerint honori propter egregia facinora, quàm ipsis hostibus victoria. loca infinita non desig-

designabo. Familiæ nostræ merita à Taxili vsque temporibus erga regnum Gallicum ad meam vsque operam notissima sunt. Quod si exempla non sunt odiosa, poterit illius erga me amor eius animum eò impellere, vt simul & Massinissam & Xenophontem componat, quorum vtriusque idea vix me vnum exprimat. Vides quàm ridiculus mihi ipsi factus sim, quùm vix centesimam quamque partem delibarim. De his omnibus ita vt volet. Nam familiam meam quotusquisque doctiorum neget, si nobilitas in vetustate sita est, esse omnium nobilissimam? cuius lux in Alani splendore ac virtute aduersus Attilam primùm refulsit. Si ad capita principum spectes, liberalium, magnanimorũ, fortissimorum; perpaucę gentes cum ea sint cõparandę. Si quis malit intueri cognationes, deductos nos sciat multis ex Imperatoribus. Quintus enim ego sum ab Imperatoris Ludouici Bauari filia. Si quid verò cõferunt etiã adfinitates, quis ignorat Mastini Scaligeri filiam Beatricem, Barnabę Ducis Mediolani vxorem, decem filias peperisse, quæ omnes maximis Europæ principibus nuptæ fuerint; vna etiam Edouardo Regis Angliæ filio, quo defuncto duxerit eam vxorẽ Dux Andegauensium; altera verò Siciliæ Regina fuerit? Sed vt parcam historiæ; hic est ille Barnabas, cuius fratri nupsit Valentina, & quam honoris caußâ nomino, & quâ nominatâ finem statuo glorię nostræ. Nihil enim mihi honorificentius contingere potuit, quàm vt essem sub luce Regum Francorum, non solùm tanquam ciuis adscitus ab Opt. Max. Francisco Rege diuino; verùm etiam particeps benignitatis atque pietatis Regis incomparabilis Henrici secundi. De meis verò vel studijs vel scripturis nihil ad Paschalium mittam. De ijs moribus, qui ad vegetum robur animi pertinent, etiam in hac extrema senectute, qui pænè octogenarius sum, perpauca poterit, nisi graue est. Omitto frigoris, æstus, inediæ patientissimum, dies integros laboribus fregisse, noctes etiam continuasse. Hoc multis fortasse commune: illud non fortasse multis; vespere post expedita diurna negotia ad* sexaginta versus commentum esse; deinde cœnasse; post cœnam dictasse quæ ad ægrotorum postriduanas præscriptiones pertinerent; postea somnum cepisse; summo mane experrectum fremitu nunciorum qui opem meam petunt cottidianam, interrogasse, respondisse, dictasse sub prandium vsque; meridie pransum illos ipsos versus quos vespere concepissem, ad verbum sine vllâ hæsitatione scribi iussisse. Qui hoc non mirabitur, fortasse ne illud quidem, decem & septem AEschyli versus semel modò lectos summâ fide memoriter illico reddidisse. Habes quæ

* Sed cxx. fuisse, eósque Ionicos maiores Ios. filius dixit; nam & ipse describebat dictante Patre.

quæ à Paschalio humanissimè rogatus, à me ipso coactus effudi; non quòd digna putarem tanti viri lucubrationibus atque admiratione posteritatis; sed ne videres barbaro fastidio tam luculentum officium contemsisse. Vale. Agenno. Prid. Non. Iulij.

Tuus Scaliger alienâ manu, meâ enim ægerrimâ hoc tantùm subscripsi.

EPIST. LI. Patauium.

HIERONYMO MERCVRIALI.

Ad litteras, quas à te vnas accepi, iamdiu Vir Cl[me] respondi. Vtinam sæpius scriptionis hoc mutuæ iter teramus: quid mihi iucundius? Sed, vt ille ait, multæ inter nos terræ sunt & multi montes. qui tamen separant me à te, nec separant, ad quem sæpe transuolo cogitationum & desiderij leui alâ. O Italia, quam vidi olim, non peruoui! quando te regustabo? Ita me deus amet, vt hoc aueo. vereor vt frustrà, cùm tempora video, & valetudinem quoque istam, quæ ambigua & infirma. Sed vt hoc non sit, fas mihi tamen vos interdum litterarum hac viâ adire & alloqui. quod facio nunc ex occasiunculâ, quam mihi præbuit egregius & ingenuæ doctrinæ iuuenis Euerardus Pollio; cui apud te commendando hoc satis erit, quòd vsus olim sit domo meâ & mensâ. Si te videt, ama iuuenem, & benigniore vultu excipe. nec enim aliud pretium quærit, aut certè non maius, peregrinationis suæ, quàm eiusmodi viros & hæc lumina vidisse, iisque innotuisse. Adolescens est τῶν πολλῶν. Idem à te peto pro Henrico Wiltzio, si is quoque templum tuum adibit, excipias propitius & volens. Hypochondriorũ meus morbus remisit, sic tamen vt intemperies & imbecillitas in hepate remaneat: cui vt possumus, non tam φαρμακείᾳ quàm diætâ medemur. Abisse te honestissimâ vocatione Bononiam audimus. ni id esset, valdè rogarem in Viri magni Vinc. Pinelli amicitiam me insinuares: quem ego iure optimo inter Italorum primos. Vale, & seriò amantem tui ...a. postrid. Kal. Sep. ∞. I Ↄ. LXXXIIX.

EPIST. LII. Zwollam.
LAMBERTO CVLENIO.

SI vnquam, lubens litteras tuas & te in ijs regustaui ex interuallo. Molestus mihi esse vereris? nunquam potes caput tam amicum. Atque hoc debeo Bronchorstio, qui vt beneficium à me impetraret, prior mihi obtulit, litteras tuas. cui adfuturum me in omni re noli ambigere. Ipse id videbit, & scio scribet. Vtinam potius tibi in re simili gratificandi occasio esset! sed patria te & publicum munus tenet, & (vt verum fatear) ita hoc rerum statu omnia hîc & alibi ambigua, vt nesciam an amici sit alium temerè commendare. Dissidij semina palam video: Deus ille faciat, vt opprimantur in herbâ. Animos magnos illa gens auxiliari gerit, & nostris certum non cedere de priscâ libertate. Vtrique tamen vt spero aliquid remittent, nec funem hunc contentionis trahent, quod non potest sine casu & pernicie alternâ. Nobis enim, quod Deus auertat, oppressis, quæ illis perennandi spes? Huic rei symbola aliquot conscripsi quæ hîc vides, in vsum & gratiam præfecti vestri monetæ. Arcanum omnem sensum non explicui: nec opus, perit enim horum talium Venus, nisi aliquid sit, quod Lector & inspector quærat, & inuento eo gaudeat. Comitem Dordraci fuisse, sed statim in Zelandiam rediisse, credo te scire. De summâ rerum non aliud habeo quod nunciem. Suspecta enim adhuc omnia, & mutuâ quadam diffidentiâ suspensa. O Belgica, húcne redacta es, vt timere eos ipsos debeas quos euocasti ne timeas? Impedior, ignosce. nam animus mihi certè diutius tecum fabulandi, quod aut coram aliquando fiet, aut per litteras ocio meliore. Vale Vir Clarissime & prorsus mihi care. XI. Kal. Sextil.

EPIST. LIII. Brielam.
PETRO REGEMORTERO.

ERGÓNE meas nondum accepisti? at dedi illi ipsi qui tuas adtulit, atque adeò etiam ad Baudium. Socordia h…

hom

hominum, an perfidia? Tamen amorem & curam tuam amo, qui me alteris etiam compellas, & significas quę gratum mihi intellegere & scire. Nam etsi, mi Regemortere, reip. non misceor (scis hac in parte decretum meum, quod nulla res mutabit) tamen non ita μετέωρος sum, aut ab communi hac vitâ abeo, vt exuam solicitudinem de patriâ & affectum. Ego illi benè cupio, & ex animo iis omnibus qui hanc procurant. Vtinam concordia illa inter nos, quæ esse debeat: & quę nisi breui coït, perimus. Ego tecum quoque sentio, legum ita habendam rationem nobis, vt præualeat suprema illa lex, Patriæ salus. cùm hæc periclitatur ob priua aliqua scita siue leges, scio non solùm flectendas istas sed frangendas: & improbus, quisquis aliter sentit. Sed tamen videndum, nequid nimis tendatur: & ne acri contentione rumpatur, quod dicitur, hic funis. Vtrique cadimus, si id fiat. Principibus honorem & dignitatem seruari, æquum & verum est: sed, per deum immortalem, nè ita illa omnia ad exactam & summam rationem reuocemus, vt neglegamus salutem. Tempestas & venti in hoc mari sunt. quis ille nauta, qui vno cursu & certâ, vt sic dicam, lineâ peruehi conetur in portum? Flectendum est, vela commutanda, obuertenda: & curandum vt tutò potius perueniamus quò instituimus, quàm vt citò. Dies multa dabit quæ nunc ardua videntur, & ille * ὁ πάντων πατὴρ χρόνος. Calore quisquis vtitur apud frigidas has gentes, falletur & labetur. Duci volunt, non trahi. Ille noster μεγαλήτωρ vtinam largiatur aliquid istis cum vsurâ recipiendum, & submittat se nonnihil vt crescat! Liberè hæc ad te scribo (sed solum) nec cælo sententiam meam in hoc dissidio non dissidio, quæ est, Indulgere. Si pertendimus: è leuiculis rebus veniemus ad mage maiores rixas. Cum Ordinibus vt conueniatur, id est opidis, caput rei est: de hominibus singulis, quales & quanti illi sint, quis laboret? Sequentur, aut ruent. De collegæ mei negotio, rogari nolo. Non dicam fenestrâ, sed rimâ mihi apertâ, omnia conabor ad perfringendam hanc arcem: quamquam ille, quod scis, nescio qua caussâ alienior à me in totâ hac caussâ. Sed nihilominus μελήσει. Tu vale. II. Kalen. Octobr.

** omnium pater Tempus.*

EPIST. LIV. Leodium.

DOMINICO LAMPSONIO.

HEVS tu, quid nuntij habes non intempestiui solùm sed infidi? Ille me in horto subitò opprimit, litteras tuas porrigit (illas quidem optatissimas) poscit illicò responsum. Intra horulam, inquam. negat. Intra semihorulam. negat. Quid ergo faciam? inquio. Mitte sodes, inquit, Hagam: totum diem ego cras illic, & in tali domo. Ego mi Lampsoni, testor Genium Amicitiæ, misi: sed litteræ ad me remissæ, cùm ille nusquam comparuisset. Hoc præfari volui, & silentium excusare. nunc ad tuas. Vrges valdè vt concinnem De institutione Iuuentutis. fiet: sed non antè potest, quàm hoc pertexuero in Politicis quod sum exorsus. Valdè id opus me tenet: magis quàm vllum meum, etsi nec meum. Colligo enim & consarcino ex scriptis alienis. Quid faciam? vereor vt error iudicij mei fuerit in ordiendo: nunc constantiæ laus est in absoluendo. Quædam etiam interueniunt, de temperie in Religionis rebus, & talia, quæ hoc æuo cum omnium gratiâ aut veniâ non dicas. Tamen faciam, & breui vt spero habebis. Nunc istud breue adtextum siue παρόθημα habe ad Cornelium: non gustandum, nisi illo lecto. Opus eo edito fuit, quia iterum Commentarij nostri eduntur cum hoc augmento: quos qui non habebunt contenti sint illo. Status publicus apud nos valde * κυματίζει. de Pace multus sermo & multa spes fuit: nunc iterũ languescit. P. Oranium quòd amicum mihi conciliasti (tuum hoc esse scio) gaudeo. Virum magnum, &, quod caput est, bonum esse, quidni credam, qui tibi sic placeat? Itaque responde illi audacter de mutuo meo animo: quem factis verbisque ostendam, vbi res cumque feret. Sed nónne ego Oranium noui aliquem Coloniæ olim? opinor, & qui erat ex Leodiensium gente apud Patres illos meos, quos nosti. Nec tamen opinor hunc esse. Tu quæ promittis, aut vt verius dicam, offers, de institutione à Ximenio scripta, si me amas, fac videam. Valdè me ijs aut adiutum iri scio, aut firmatum. Lugd. Bat. xv. Kalend. Iul. ∞.I ɔ. LXXXIIX.

* fluctuat.

EPIST.

EPIST. LV. Dantiscum.
IANO GRVTERO.

BREVES & tristes tuas nuper accepi, de parentis optimi fato: & nunc vberiores paullò, non lætiores. Nimis, mi Grutere, iaces. Quid te moneam? ſcio te hanc in rem omnia quæ me ſcire: hoc deeſt, quod non vſurpas. Remedia habes, ſed recondita velut in thecâ tuæ mentis. non expromis. At nunc eſt vſus eorum, aut numquam erit. Vides publicè, vides priuatim omnia aduerſa, triſtia: nec ſpem cuiquam niſi in ſe, id eſt, in robore & contemtu quodam omnium rerum. Quid alios, quid me cenſes? agere ſcilicet dies feſtos? in morbo iam biennium non cubo, ſed, quod deterius ego cenſeo, ambulo. Æger enim omnia munia fungi cogor ſanorum. Alius me ſcribere, legere vult, alius conuiuari, hilareſcere, & omnia agere vt ſolebam. Et tamen, mi Grutere, apto me huic ſcenæ, & hilari vultu perſonam ſuſtineo quam impoſuit magnus ille Ædilis. Tu idem fac. Non es qui ille, & ille? at multi etiam infra te ſunt, & qui in cælo ſibi videantur, ſi tuo loco. Alia ſolatia omitto: hoc quod ſapere & ſcire ſupra vulgum aliquid tibi datum eſt, quanti æſtimas? Si vero pretio, ſupra omnes debes humanas opes. Deſcende in te, ſubtrahe ab circumfuſis & externis, & oblectare cum interno illo deo qui in te viuit. Ille, ille melior ignis, niſi opprimis, exſtinguere vnâ flammulâ poteſt humida hæc omnia & lenta curarum. Huic rei en nouum ſubſidium, libros. Miſimus enim quos petiſti. At tu *Pericula* tua cur nobis inuides? iraſcor. Ego me velut Familiarem aliquem Larem vel primum placandum cenſebam hiſce libamentis. Culpam vides, tu emenda. In Plautum iam nuper accepi, & ſanè placuerunt. Non ſcripſi: quia tunc nullus videram, & hæſerunt eæ Notæ apud Æmilium noſtrum Roſendalium, me non inuito. Amo enim & illum adoleſcentem, ingenij planè boni & recti, id eſt tui. De Conſtantiâ noſtrâ quod etiam nunc quidam carpunt: ſecurus eſto, mi Grutere. Morbus hic quidam animi eſt, & nocere magis volunt quàm nocebunt.

Illam aget pennâ metuente solui
Fama superstes.

ἄφθιτον inquam, etsi non ἄφθονον hoc scriptum. Semel hoc dicendum fuit ob Lentulos istos, quorum abundans ea ora. At tu vale. Lugd. Bat. Prid. Kal. Septembr,

EPIST. LVI.

FR. RAPHELENGIO Filio.

PRAEFATIONEM tuam duplicem vidi, mi Raphelengi, titulo ipso alteram mihi gratam. Ad me enim est. in quo non tam memoria mei delectat, quàm gratitudo, quam meritò declaras in eum qui voluit tibi semper, vult, & volet. Vtraque proba satis: vellem paullò longior. Nam etsi breuitas mihi amica, in quo haud infeliciter me sequeris: tamen in adolescentiæ isto æuo maior quædam vbertas mihi haud displiceat. quæ ipsa etiam esse potest, sine fraude vllâ breuitatis. Plura cur non scribis, etiamsi non pluribus? id est, cur non extendis siue Epistolas siue Præfationes tuas, & materiæ pluscula addis? Nam verba non desiderio: & in eo mihi places. Vide ne rem tibi dicam: nec tu iudicio istud facias, sed fugâ quadam laboris aut intentionis. Ingenium tuum, mi adolescens; in omnia validum. vtinam tu exerceas, & solum illud fertile magis assiduo, vt sic dicam, vomere inuertas! Diligentiam à te volo, diligentiam: nec eam cum impetu, sed stabili quodam animi tenore. Quid? influere eruditionem aut virtutem ipsam censes, famam aut opes affluere, sine contentione & labore? erras. * θεοί τ' ἀγαθὰ πόνοις πωλοῦσι, vetus & vera gnome est: quam, si quid me aut te amas, ama. Manutium & Stephanum quoties tibi ingessi? tu supra eos esse potes (verè tibi vaticinor) magnâ conciliatrice Aui tui Famâ: quam illi non habuerunt. At tu hæc contemnis. vtinam omnia externa! sed contemnas tamen cum modo, qui nisi adest, insipiens omnis Sapientia est. Homini ego nihil humanarum rerum magnum esse fateor, si animum & cælestem illam particulam spectes: si corpus, & si vitam, cur neglegas ea, quæ ad modicas opes faciant aut honores? Abiectè sapit, quisquis ea abijcit. Erige igitur te, & aptum præbe iis ad quæ Auus, Pater,

* *Dij bona laboribus vendunt.*

Pater, Ego te destinamus: adiuturi omnes in hoc honesto cursu non clamore solùm & fauore, sed & rebus. Ego quidem non opem solùm meam, sed & opes ad hanc rem polliceor: vt te præbeas dignum iis qui genuerunt, iis qui docuerunt. Omnino autem (hæc summa admonitionis meæ est) magis assiduum & crebrum te velim in scribendo, in legendo: magis etiam tui amantem, & æstimantem: non quò ad superbiam te vocem (absit, absit, illa pestis) sed vt ad tui pretium: id est, ne dona quæ magnus ille Deus in te contulit, vt aquam immotam, sordescere patiaris & obsolere. Senecam tuum exspecto cum iis ipsis Præfationibus, in quibus nihil muto. nec in meis quidem laudibus: quas decorè tu mihi das, etsi nunquam recepturo. Ad te redeunt. Mitte quamprimum exemplar. In Thebaïde versum repperi (nescio an ita in aliis libris) *Meosque manes manibus infestis petis Fedátque vultus*, ineptè. cùm legendum sit, *Meósque inanes.* De Senecâ Ortelij nostri gratiam illi habeo, & tibi facio gratiam conferendi. Nimis nouitium exemplar est, vt video ex iis quæ adnotasti de æuo. Nos in Tacitum damus CVRAS SECVNDAS: in Politicis paullum resistentes, in temporum hoc flexu. Vale. Lugd. Bat. VI. Kalen. Maias. ∞. IↃ. LXXXIIX.

EPIST. LVII.

IANO LERNVTIO.

AVDES, non dicam scribere, sed cogitare, quæ scribis? Ego tui obliuiscar? ego te deseram in hoc casu? Ah, mi Lernuti, pectus mihi scindunt hæc tua verba. Sol citius suum cursum, quàm ego relinquam tam diu sanctè habitum amorem. Negas scripsisse me. quî potes? Ternas dedisse me scio. vnas famulo tuo ipsi in manus: binas misisse ad vxorem. Quid possum, si eæ perierunt? Iam in re tuâ, & ad leuandum miserum hunc casum, quid omisi? Scripsi ad ...., scribi iussi ad ....: nec vt pro amico, sed vt pro me ipso. Nihil factum, inquies. Doleo. nec nimis miror, qui scio (vt nunc se verterunt vices) gratiam meam leuem esse apud hos è stirpe Bruti. Vtinam qui hîc potiuntur rerum, ius habeant in eo loco! Lipsius non essem, aut tu

non illic. Tamen scripsi in Britanniam ipsam: & inprimis ad Thomam Henneagium, virum illustrem & mihi amicum. Daniel etiam Rogersius redux è legatione Danicâ hîc fuit. seriò cum ego egi, nec solùm vt ipse adniteretur; sed vt apud quos ipse aliquid posset. Quid tamen dicam? quod res est: rem volunt isti. Castorum fabulam legisti? cùm omnia fecerimus, vsurpanda erit, & non eripies te nisi abiectâ tui parte. Mihi si valetudo paullummodò firmior (caput hoc iuro) iam in Britannis essem, aut in tuis vinclis. Sed quàm vacillem & quàm ægrè σωμάτιον hoc sustineam, credo te audisse. Ceterùm spero aliquid à promissis Rogersij, quem ipsum audio futurum inter Legatos. Tu intereà, mi amice, esto quem esse te expedit; id est, vir, & fortis. En palæstra & arena, in quâ Deus spectandum te præbuit: exere insitum tibi robur. Clama in Fortunam, Nihil agis: non si libertatem mihi eripias, sed si ipsam vitam. Ignaui animi ad primum ictum concidunt: tu ostende aliquid in te esse altioris auræ. Ego, imò nos omnes quotquot hîc, planè tui sumus. si quid possumus, viam præsigna: inibimus, pæne dixerim, vel illam quæ fert ad Orcum. Tu intereà vale, & Ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ. VI. Idus Martij, ∞. Iↄ. LXXXIIX.

EPIST. LVIII.

HENRICO WILTZIO S. D.

GRANDIVSCVLVM interuallum fuit à te litterarum, mi Wiltzi. Accepi nunc demum, quæ te Neapoli fuisse nunciarent. Gaudeo, & gratulor vniuersam hanc peregrinationem adhuc cessisse ex voto. Deus reliqua sic secundet. quanquam quid reliqua? Deus te ad nos reducat, quod & suadeo & opto. Satis vsui datum, satis etiam voluptati. longior emansio discrimen fortasse habeat, non fructum. Si patriâ decretum carere vobis, donec omnia hîc tranquilla: quando fiet? In omni Europâ turbas subseri vides turbis. Tu nobis te redde, & componere ad hoc æuum: in quo ipso minus recto, viuere semper tibi sit rectè. Externa ista vis si nos cogat, malè agatur cum diuinissimâ illâ parte. At hæc talia coràm. Nam ego non consilio, non auxilio vmquam

decero:

deero: & amo vos qui apud me olim, vt si ex me essetis. Meus Pollio, vbi est? audio cogitare Viennam & illum tractum. Nolim. & si propior sim, (quoniam verba nostra neglegit) manum iniiciam huic erroni. Redite in patriâ, apud parentes viuite, atque ita mihi valete. Ad Franc. Bencium scripsi ante menses pauculos. O virum, quem ego olim & nunc amo! Frater mihi fuit, nec solui vmquam possit artus ille amor. Iam dotes in eo sunt, dignissimę vel admiratione vel amore: quas tu coràm vides & gustas. Da te viro. paucos meliores aut maiores dabit tibi ille tractus. Vale. Lugd. nostræ, III. Kal. Maias. ∞. IↃ. LXXXIX.

EPIST. LIX. Burdigalam.
MICH. MONTANO.

IAM semel ad te scripsi, Vir nobilissime: nec satis certum habeo, an litteræ ad te perlatæ. Interuallum locorum grande est: & addo, quòd nihil hodie tam receptum, quàm fallere fidem. Iteraui igitur. & scire te hoc volui, cum gaudio me litteras tuas accepisse, & legisse tum voluptate. Diu est cùm te noui, nec noui: à mente & scriptis, non à corpore. & admiratus sum (nihil hîc vanum) rectitudinem iudicij tui, eò magis fortasse quòd in plerisque simillimum id meo. Nam fateor: in Europâ non inuêni, qui in his talibus sensu mecum magis consentiente. Vtinam plura tibi scribere mens, aut otium! quamquam istud fortasse, non illa: quia auersum te ab omni gloriâ video, etiam verâ. Non debebas. & habere in oculis si non æternitatem temporum, at miseriam hominum: qui talibus monitorum auxiliis omnino ducendi, fulciendi. Me valetudo prohibet ab iis, quæ vellem. tamen, vt languidi, conor & serpo: & nescio quid in Politicis breui dabo, meo textu, non tamen filo. Videbis inter primos: vtinam & probes! De Galliâ tuâ & te videndo, quòd inuitas & offers: gratum est. sed quî possum? valetudo me ligat: & si non illa, etiam turbæ. quas non effugiam, vt video, nisi in plenâ illâ libertate. Salue, vir nobilissime ab eo, cui tu semper carus & magnus. Lugduni Bat. III. Kal. Septembr.

EPIST.

EPIST. LX.

MARIÆ GORNACENSI Virgini nobili.

QVAE tu es, quæ ſic ad me ſcribis? Virgo? vix facis fidem. Hæcne, non dicam lectio & ingenium, ſed prudentia & iudicium cadant in illum ſexum, in iſtud æuum? Commouiſti me virgo: & neſcio an gauiſus ſim ſæculi, an doluerim ſexus noſtri cauſſâ. Accedere tu ad nos vis? imò ſupra nos aſcendere. atque ita facito, deo hominibúſque fauentibus: certè me.qui te ignotam amo; & quem affectum paucis præbeo, miror. O mihi lucem, quâ te propiùs nôrim? non enim dicam probiùs.adeò ſatis te noſſe videor è pauculis ſcriptis, atque adeò vel ſine ſcriptis. Ex vno iudicio tuo, quod de viro illo magno feciſti, non ego de te iudicem? Non cadit hoc niſi in illum, illámve (tu ad cautionem hanc nos ducis) qui ipſe valde magnus. Vt animam niſi anima non capit; ſic ſapientem niſi ſapiens. Macta tu, & perſta in hoc ad Virtutem & Sapientiam gradu; tum etiam in illo iudicio, quod fruſtrà vereris vt mutem. Darem, niſi dediſſem. & vellem vberius: imò non vellem, adeò tu benignè id explicas & peritè. Intellegi ſæpe mihi detur à tali mente, loqui per talem linguam. Itaque ne me roga quid hîc caſtigem: hoc vnum, quòd rogas. ſiue etiam hoc alterum, quòd à me illuſtrari cenſes Græcas litteras Latináſque. Cetera in parte amplector: hoc de Græcis, omitte. Candidè ego apud te candidam. videmus aliquid in Græcis, ſed haud multum ſupra vulgum: & ſatis mihi, ſi haurio ex eâ linguâ quæ ad animi aut ſcriptionis meæ vſum. At tu iam corrigenda ſeriò, audi. Peccaſti. quid ita non plura ad me libri tui miſiſti? Si piguit, cur non argumentum & materiem ſaltem perſcripſiſti? Curioſus enim ſum, vt ſciam (nouum monſtrum) quid paritura ſit virgo. Ad noſtrum illum amicum & tuum, vt appellas, patrem Mich. Montanum, ſcripſi ante menſem, miſi Antuerpienſi viâ. ſpero accepiſſe. Tu vtinam iſtas, & in iis ſpirantem noſtrum affectum! Vale, vale, æui noſtri (viue tantùm) vera Theano. Lugd. Bat.

EPIST.

EPIST. LXI.
IANO DOVSÆ.

QVID in Bembi historiâ reprehendam, ſingillatim & diſtinctè vis tibi ſcribam. Eſtne, mi Douſa, tanti ? aut an ego naturâ * φιλόψογος ? neutrum : ſed tamen quia valdè vis, age,

* Τοὶ μὲν ἐγὼ τοιαῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.

Stilus eſt quem reprehendo, ſupinus, languidus, & affectatâ imitatiunculâ fractus. Vt pueri pedes per delicias malè ponunt, & imitari vatias diſcunt : ſic iſte, cùm rectè ſcribere poſſet, maluit prauo elegantiæ ſtudio flectere orationem & eneruare. Magnos viros ea ætas ſub magnanimo Leone tulit : ſed quoſdam qui in puerili illâ hæreſi, vt religio iis eſſet ſcribere aut dicere aliud, quàm à Cicerone ſcriptum aut dictum. Inter eos Bembus. Itaque vniuerſa ſcriptio compoſita & formata ad euum priſcum : & omnia ſic de re Venetâ, quaſi de potenti illâ re Romanâ. Hoc, feso, etiámne verba omnia ex illorum moribus tracta ad hos noſtros ? & vbi ea non ſunt, neſcio quid plurium ambitu dictum, quod aſſequi debeamus diuinando ? Hoc vt mea quidem mens eſt, damno : & fallor, aut tu & viri omnes mecum. Ecce. *Patres conſcripti* ſemper, Venetorum Senatus: ipſæ Venetiæ κατ' ἐξοχὴν, *Vrbs* : anni numerati non à Chriſto nato, ſed *ab vrbe conditâ* : qui militiæ eorum Præfectus, κυρίως vbique *Imperator* : etiam tunc cùm alienis auſpiciis ductúq; militat, vt in bello Neapolitano Contarenus. Atq; hæc inter minores noxias. Illa iam * γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ : *Rex Vrbini, Rex Mantuæ, Rex Populoniæ, Rex Camertium.* Quid cenſes eum dicere? Duces. Atq; item Ducatus ipſos, *Regna.* Quin diſertè etiam ſcribit, Gallorũ Regem ab Imp. Maximiliano impetraſſe, *vti ſe Regem Mediolani diceret.* Heu vanitas ! quiáne Cicero nouitium hunc titulum non nouit, confundendi minuti iſti dynaſtæ fuerũt cum vero aliquo magnóque rege ? Saltem *Regulos* dixiſſet, & ferrem. Ab eâdem mente & cauſâ ſunt hæc : *Sophi rex Armeniæ*, qui nobis Perſarum : *rex Thracum*, qui nobis Turcarum. Tuam fidem, ſiue frontem potiùs, Bembe. ille tibi Thracum modò rex, cui bina

carpendi cupidus.

Ego tibi hæc valdè veraciter dicam.

ridicula & non toleranda.

bina Imperia ſubjacent, & triginta amplius regna? Nec i titulis ſolùm iſti luſus, ſed in nominibus ipſis. Quale illu de Ludouico Gallorum rege, quem *Aloyſium* (magis ῥωμαϊ ſcilicet) vbiq; appellat: & alibi cũ facetâ additiunculâ, *qu iſti* (qui iſti? barbari nos & inepti) *Ludouicum appellant*. Quid quòd etiam in diuinis rebus hæc ſibi permittit? & Fides no ſtra non niſi *Perſuaſio* illi eſt; Excommunicatio, *Aquâ & ig ni interdictio*: Peccata morituro remittere, *Deos ſuperos ma néſque illi placare*. Ipſe Deus raró in ſtilo aut animo: ſe priſco ritu, *Dij immortales*; ídque in ſeriis maximè ſententii aut rebus. Atque adeò, quod omnem ſtultitiam ſuperet prudens ille ſenatus Venetus ad Iulium Pontificem, publi cè ſcribit, *vti fidat diis immortalibus, quorum vicem gerit in ter ris*. Felicem te gentis & patriæ, Bembe! quia ſi noſtrûm ali quis trans Alpes ſic ſcripſiſſet, profectò non tuliſſet impu ne. Iam quæ periphraſes in eo & circuitus verborum? Sena tus Venetus dono miſit Aloyſio regi Gallorum *Aquilas ſex aginta, ex earum genere quibus in aucupio vti reges conſueuerunt*. Quid Aquilas? Ita Falcones tibi dicere religio eſt? quâ ta men voce * Iulius Firmicus vſus. Accipitres igitur dixiſſes, vero magis etſi minùs auguſto verbo. Sed addis etiam *Re ges* vti conſueſſe. Reges tantùm? rideo, & pergo. Scribis ibi dem, *donatas regi pelles pretioſiores, canis ab ſummo inter nigrum colorem conſperſas, ducentas*. Quæ iſtæ ſunt? Genettas dicis, an potiùs Zebellinas? Quin, malùm, exprimis: & res nouas nouo aliquo nomine dicis? Si puritati ſermonis tui metuis, adde, *vt vulgo dicimus*: nihil infuſcas. At illud ambiguum etiam nunc me habet, quòd Iulius Pontifex *Contareno, cùm claſſem Hoſtiam adduxiſſet, vini Corſi carros ſexdecim, boues ſex decim, hircos genitalibus deſectis bis totidem dono miſit*. Qui enim iſti Hirci? maritíne capratum per delicias in Italiâ exſecan tur? an vis dicere Verueces? O Craſſe, ô Heraclite, ridete. Quòd ſi ad Verba & Phraſes etiam venio: benigna hercu les materia cauillorum. Ecce ſcribit, *Velle ſe hominem ſuum Byzantium mittere*. Iterum: *Reip. hominem ad ſe miſſum*. quod nos diceremus, Actorem aut Legatum. *Turrim terream* ap pellat, Propugnaculum ſiue Aggerem è terrâ. quo exem plo? *Sumpti, Tumulti, Senati*, inflectit ad Plautinum æuum, cùm reliqua omnia minimè antiquarij ſermonis. *Neminem*

* Imò & inter cognomina priſca Ro. *Falcones*.

vnam

nam partem muniunt, pro, Nullam: quia Ciceroni alibi Nemo de fœminâ dictum. *Prooppidum* ſæpe, quod nos Suburbium: *Prodominus*, qui Vicedominus Venetis: itémque, *Proimperator*, & *Proordines*. putidè, vt ſentio, aut nouè. *Rebus ſuis veritus*, crebrò & ad nauſeã, pro Timens aut Diffidens. quia idem ille Cicero ſemel fortaſſe, Vereor mihi. *Senatus decreuit, vt eorum qui fortiter atque amanter ad flumen Tarum contra Gallos remp. geſſerant, ratio haberetur*. Iterum: *Præfectos, qui ſe omnes nec ſtrenuè nec amanter eo bello geſſerant, miſſos fecit*. Sæpiúſque. & illud *Amanter* inuitâ ſanè Venere amat. *Lauredanus naues onerarias quatuor ſecum afferens*. Hem! pro monſtro eſt. Attulit? imò adduxit. Tamen iterat alibi: *Legatus Baiazetis equum Patribus attulit*. γελοίως & ineptè ſiue mari is venerit, ſiue terrâ. *Penſionem annuam, quam poſteri eius ſequerentur, Senatus inſtituit*. Imò, quæ poſteros eius ſequeretur. *Petunt, vt quò celeriùs fieri poteſt, viæ ſe dent*. Solœcum eſt, nec à Latio ſed ab Idiotiſmo Italorum. Plura ſunt. cur ea colligam? Ipſe vide. & fateberis pleraque talia affectatè atque improbè ſcribi; certè indecorè. In pueris iſta vix ferimus: te virum, & in tam ſerio ſcripto, Bembe, deceant?

——— *οὐδέ τι σε χρὴ
Νηπιάας ὀχέειν· ἐπεὶ ὐκ ἔτι τηλίκος ἐσσί.

** Neque te oportet Puerilia ſectari. non enim vltrà talis es.*

At tu Douſa vale, & ſi quid temerè culpaui, mone. In Muſæo meo. H. I I I.

EPIST. LXII.

HENRICO BORBONIO, PRINCIPI DVMBARVM.

ILLVSTRISSIME Princeps, noua & prædicanda hæc humanitas, quâ vltrò ad me ſcribis. Quis ego ſum? vnus aliquis è vulgo litteratorum. Tu quis es? inter Galliæ primos, regiâ ſtirpe, &, quod magis eſt, indole ac virtute. Atqui etiam amas me, & amicitiam meam (ita ſcribis) poſcis. Illuſtme iuuenis, commutas nomina rerum. officium & cultum nos tibi debemus: amicitia eſt inter pares. Tamen & hanc, aut certè amorem, tibi ſpondeo: qui ita me cepiſti, vt nihil magis in votis ſit, quàm palàm oſtendere hunc

hunc in te affectum. Natales tui ad magna te vocant, ingenium ad summa: ecce me non solùm approbatorem fautorémque tuæ laudis, sed voce & stilo præconem. Deum ego quęso, vti mentem hanc tibi, quâ ad optima optimósque accensus raperis, seruet; & te afflicto regno. quod nisi per eiusmodi columnas stat, ruit.
Illustrissime Princeps vale. Kal. Augustis.

EPIST. LXIII.

ABRAM. ORTELIO.

COGNATVM tuum, mi Orteli, modestissimæ frontis & animi iuuenem eò libentiùs vidi, quia litteras à te attulit: nec eas tantùm, sed & munus. Adiunxisti enim Tabulam Hispaniæ veteris, iucundam mihi & valdè opportunam hoc tempore, quo Liuium & bella Punica auditoribus meis publicè explano. Scis tu, quàm multa illîc mentio passim & bellorum in Hispaniâ & locorum. Itaque & gratias tibi habeo, & te planè hortor vt eandem operam in Galliâ etiam nobis præstes. nam de Germaniâ iam effecisti. Tum si Illyricum voles, aut Græciam, aut Africam, iudicij tui esto. Cessaturum enim te non esse, omnino mihi persuasi, præsertim cùm & grati labores tui sint, & otio (rebus illîc tam quietis) iam abundes. Monauij amorem in me pridem noui, & nunc ex litteris eius recognoui. Oro, saluta amanter à me virum probum, doctum, & gratum mihi inter paucos. De Thraseâ meo, tu & ipse vrgetis. quid pollicear? aliud mihi nunc sub manu: & eo absoluto, videbo quò me impetus, aut potiùs iudiciorum hæc aura feret. Nam, quidquid ego cõstans, tamen mi Orteli ægrè obduramus contra minutos istos & cottidianos morsus: præsertim vbi aliquid, quod tangere fines Pietatis videatur. Doctus scïo, quid sit irritare hos Cantharos: qui omnia peruolant, & olim etiam ad cælum. Nosti apologum. Nos hîc in otio, an in longum? nam minas iterum audimus & apparatus. Deo rem committo, qui publica istá ex sui numinis & nominis gloriâ dirigat, & te mi Orteli seruet. Lugd. Bat. IV. Id. Decembr. ∞. IↃ. LXXXIIX.

EPIST.

EPIST. LXIV. Amstelrodamum.

PETRO PAWIO.

QVIDQVID damnaturi me Stoïci nostri sint, miseratus sum & dolui duplicem tuum casum. Illum de amisso parente: hunc nouum, de libris & scriptis. Ego scio quantum vtrumque vulnus sit, vtrumque expertus: & hoc postremum in nostro animo valet, quod in multorum omnes Fortunę. Nónne hæ diuitiæ nostræ sunt? suauia mellificia, è tot scriptorum flosculis confecta. Et multa, vt breuitas huius æui est, haud facilè refinguntur. Addo, quòd nescio quomodo delectant nos iuueniles illi & primi nostri labores, quos velut primitias libauimus & intulimus in aram hanc Musarum. Me vndecimum iam annum carentem patriâ vides, itémque agris & opibus, quas mihi Deus modicas, sed ad meum vsum vberes dederat: tamen mihi crede, nulla iactura propius mihi cor tetigit illâ librorum, quam feci in Louaniensi vrbe. Subitò enim abeundum fuit, & nisi sic abissem, numquam abissem. Tuas miserias narras, inquis: sic me solaris? Ego verò, mi Pauwi, vel sic. Parentem alterum amisisti: ego vtrumque. Libros naufragio: ego, quod magis mordeat, furto. Quid tibi igitur eximium euenit, quod eximiè doleas? Fero meum casum, quem non muto: tu quoque fac, hoc exemplo. Vis communia illa me dicere? Hominem te esse: Euenire hęc in vitâ: Deum voluisse: Dolendo nihil te profecturum? Hęc omnia verissimè possem: sed subijci ea tibi à te scio, aut certè ab ijs qui apud tę. Ego simpliciter & pro amico ago, & hortor te ad incommoda pari mecum mente ferenda. De munere tuo apud nos moneri nolo. semel dicam, quidquid mearum virium erit, faciam: etsi nihil, in re quæ alieni arbitrij est, polliceri possum de effectu. Iudicium meum & commendationem largiter habebis. Vtrumque auunculum tuum amicè à me saluta: & Henrico hoc amplius nuncia, benè redditos mihi nummos quos Hamburgo acceperat: etsi puto eum id scire. Vale. Postrid. Idus Nouembr.

EPIST.

EPIST. LXV. Lutetiam.
IACOBO AVGVSTO THVANO.

DIV, mi Thuane, siluisti; nec eò minùs tamen, vt spero, amasti. Spero? imò video, cum ex epistolâ tuâ amicissimè scriptâ, tum ex munere quod beniuolè adiungis. Amo illam, & hoc laudo: argumento eximium, tractatu arduum, & in quo verè alti atque acris ingenij tui signum. Perplexa illa & breuia, tam aliena non solùm à sermonibus nostris, sed à moribus, vertere magna laus sit: quid carmine & versu illigare? & id dilucidè atque eleganter. Non blandiar. sed, mihi crede, rem magnam confecisti, inuidendam celeriùs quàm imitandam. Nobis humilior per hos dies labor, in additiunculis ad Commentarium Cornelianum. *Curas Secundas* appellaui, ab ipsâ re. Velim non videas solùm, sed censeas: quoniam illud cuiusuis est, hoc verè amici. Cuiacius ille magnus, éstne apud vos? ego ita accepi. Si est, eius caussâ nihil doleo: sed periit illa, cui ipse anima, Schola Bituricensis. O virum, quem miror, quem amo, quẽ vtinam complecti mihi fas ante excessum! Scaliger quid? valere intelligo, sed cessare. Non sic oportuit ingenium natum ad tam magna. Si piget huius sæculi (nec immeritò) at cogitet natorum natos. Res apud vos, vt audio, mirificè calent. Si vera adferuntur, nihil inuidebimus vestræ quieti. Nos Velleium, Florum, Liuium ordine cogitamus. deus mihi vires, & ô vtinam copiam iudiciorum vestrorum! Nam hîc ego in solitudine: vna vrbs vestra abundat supra reliquam Europam. Librum tuum, quod volueras, misi ad I.Drusium. responsum ecce habes. Ecquid tu, ecquid alij vestri parent, velim scire: si quid tamen per has turbas. Vale Lugd.Bat. III. Non. Iun.

EPIST. LXVI.
THEODORO CANTERO.

QVOD silentium excuses apud me, mi Cantere, nihil est. Siluerunt tuæ litteræ? at non amor: quem viuere in te scio & spirare. Quòd tamen occupationibus meis id ascribis:

ascribis: nolo. Cantero meo non ego semper vaco? verè dicam. Tua probitas & modestia, in litteris studium, in litteratos amor, admissionem tibi tuo iure apud me dederunt inter primos amicos. eáque vtere: numquam non Lipsius tibi patet, leuato, vt sic dicam, velo. Iuuenalem quòd doceri totum à me velles, & probas quæ in eo lêgi, gaudeo: sed vereor vt id ex omnium gustu sit, qui volunt Historias & alia (vt censent) magis ardua, à me legi. Ego tamen scriptorem eum inter apprimè vtiles numero, & dignum serio interprete & accurato. Itaque occasione captâ Satyram vnam publicè prælêgi, sed extra ordinem καὶ ὡς ἐξ ἐπιμέτρου. Siquid vlterà tentabo, vtar libro quem mihi offers: etsi ipse bina exemplaria habeam satis proba. Sed tu quid agis? nouum aliquid cogitas? an Arnobium refingis? Colligo enim ex epistolâ tuâ nec hanc quidem curam te posuisse. Cupis vt ad Curacium scribam pro Excerptis exemplaris Regij: quod facturum me polliceor primâ occasione. Ceterùm in republicâ an apud vos quies? ita videtur. Vtinam & concordia cum finitimis prouinciis, sine quibus firmum nihil esse vobis potest contra hostem. Benè, quòd ille alibi distringitur, eóque simultates exercere vacuum nobis fuit. Classis illa magna ab Occidente, nunc apud Orcadas stare dicitur, exspectare ventum quò redeat ad incepta. Videbimus quò recident magni isti & planè regij conatus. Latrocinia adhuc fuerunt, nunc bella. Heus tu, audistin' captiuum Hagæ Hispanum Doctorem Medicum esse, virum litteratum (mirare in Hispano) Latinè disertum, carminis etiam pangendi non ignarum? Is ad nos scripsit, & subleuari miseriam suam cupiit vt consecranei eorundem studiorum. Fecimus in parte. Vale mi Cantere. Lugd. Bat. Postrid. Kal. Septemb. ∞. I Ɔ. L X X X I I X.

EPIST. LXVII.

IOSEPHO CONSALVES.

ALTERA scriptione me occupas, priusquam priori responderim. Et cur silui? non tui contemptu, aut negligentiâ: absit. sed quia ipse venire Hagam parabam, & in sermone vberiùs liberiúsque tecum agere, quàm litteris

possem. Id consilium meum euectio vestra subita impediit: & priùs audiui Medemblickæ vos esse, quàm ituros cognouissem. Excusa ergo silentium à caussâ iustâ. At nunc scribo, & te, mi Iosephe, per deum & per salutem tuam rogo, vti animum attollas contra Fortunæ vehementem hunc ictum. In carcere es, à tuis & à patriâ remotus: quæ grauia esse fateor his, qui parùm exploratos habent casus & res humanas. Te quid hîc fugiat? si vsu non didicisti, quàm fluxa & caduca hæc omnia nostra, imò & nos simus; hausisti certè è litteris, & illæ tibi millena exempla suppeditârunt casuum similium aut grauiorum. Tricæ & spinæ, hæc omnis vita: & falleris, si quæris in eâ gaudiorum flores. Nosipsi, quid?

Vt herba solstitialis, paullisper sumus.

Abeunt hæc vana, & nos abimus: nec quicquam firmi, nisi in firmo illo loco. A Platone tuo didicisti, * παρεπιδημίαν τινα εἶναι τὸν βίον. Hæc cogita. & propriè ad tuum casum, assiduum & pænè sollennem hunc esse fortunæ ludum. Quid crebrius in omni memoriâ, quàm carcer? quæ conditio aut ordo ab eo liber? Nobiles, ignobiles; seruos & reges accepit, & capiet. Perseus ille Macedoniæ rex, sceptro simul & libertate spoliatus, spiritum non traxit solùm in carcere, sed effudit. Idem Gentio, Iugurthæ, Ptolemæis aliquot euênit. &, ne ad vetera te mittam, tua gens, illi ipsi Hispani, regem Galliæ Franciscum in custodiâ habuistis; & reges Mexicanum & Peruanum etiam in vinclis. Heu sortem humanam! nasci, dolere, mori. Et tamen felices inter omnes miserias, hoc vno Christiani: quòd via nobis per hæc ad aliam vitam, in quâ gaudiorum nec modum vllum esse scimus, nec finem. Huc aspiremus, hæc spernamus: & vocem illam ex pectore efferamus, *Dissolui velle, & esse cum Christo.* Mitto ad te libellos nostros De Constantiâ, quos petiisti. magis tamen ad Sacros libros te hortér, è quibus vera solatia petas omnium malorum. Mittam ad te Biblia minuscula, vti cupis, quumprimùm nancisci potero. Nam Antuerpiâ petenda sunt: quoniam hîc inopia eiusmodi exemplarium. Vale Clarissime Doctor, & confide. Viuit Deus. Lugduni Batauorum VI. Eid. Nouembr. ∞. IↃ. XXCIIX.

* *peregrinationem quandam esse hanc vitam.*

EPIST. LXVIII. Hagam.

MICH. HVRALTO HOSPITALI.

TVNE ad me vltrò non ſcribis tantùm, ſed & venis? tu ille maximi viri magnus nepos? O mihi iucundum lectu Hoſpitalis nomen, quod niſi iure quodam ſanguinis ferres, poſſes ſimilitudinis & exempli. Scripta illius per te edita, dudum vidi; & habeo (certum me ſcito dicere) vt Homeri libros rex ille Magnus. Litteratius aliquid edi fortaſſe potuit & poterit; nego quidquam litteratius & prudentius ſimul. Pulcra hæc coniunctio; & quæ niſi ſit, abite qui in ſtudijs quæritis ſolidam & veram laudem: me iudice non feretis. Quòd amanter Hagam vocas, imò lictoribus miſſis pænè ducis: ignoſce ſi non pareo. parebo. Nam dies Mercurij, qui feriatus nobis eſt, niſi quid interuenit, tibi me ſiſtet. Ita dico, non vt occupationes excipiam aut talia impedimenta: ſed vt vnicum morbum. qui etiam à vadimonio, vt ſcis, excuſat. Ego autem iam annos aliquot neſcio quomodo non tenui ſolùm, ſed incertâ valetudine: nec quicquam promittere de me non dicam in diem poſſum, ſed in horam. Tamen fauebit & faciet Genius meus, ſpero: eo magis quòd non ad ſeria vocor (cum Teridate quid mihi?) ſed ad riſus & Plauti mei ſales. O te virum argutum! qui vidiſti, quo vno poſſim capi. Veniam, veniam, & hic mecum. Vale. III. Non. Septemb.

EPIST. LXIX.

FR. RAPHELENGIO filio S. D.

CARMINA tua de me legi: proba & arguta. & in quibus hoc vnum moneo, vt videas ſic me deinceps laudes nequid offendas eos apud quos viuis. Temporum non ignari ſumus: cum quibus pugnare te nolo, etſi haud ſeruiliter ſeruire. Apud te & interiorem tuum animum liber eſto, recti iudicij & ſenſus: in ſermone interdum tempera, nec offende qui poſſunt offendere. Sapientia vera firma eſt, nō tamen elata: non timet pericula, ſed nec prouocat aut laceſſit. Aſcanij illius apud poëtam iuuenilis nimis ardor eſt, qui *Optat aprum, aut fuluum deſcendere monte leonem.* Non ita nos. qui abundè fortes ſumus ſi excipimus, non eti-

am incurrimus in discrimen. Plura vellem, non vult hoc æuum. Senecæ Excerpta tua, accepi: & erunt vsui, si deus volet. Nam ego amo & adiutum seriò volo scriptorem illum, præceptis optimum si non vitâ. Quamquam in ipsâ vitâ, si consideras, præponderant vilibus aut seruilibus, recta eius facta. Certè extremus ille Actus si in fabulis poscit palmam: laudabilis valdè in isto. Iure doles & culpas, quæ ad Polybium scripsit, vt opinor, exsul. Quid facias? verè tunc iacuit: nec credam animo eius plenè adhuc impressum à Sapientiâ robur. Ego non tam miror scripsisse ea hominem, quàm indignor edidisse. Quiddam temporibus sæpe damus, sed furtim & apud vnum alterúmue: quod non nisi propudium aliquod hominis diuulget. Sed de isto aliàs, & fortasse Ad ipsum. Esse qui opinionem tuam fefellerint in amore & honore litterarum: non miror. Per bella ciuilia non spirant Musarum venti. Tamen, mihi crede, illę viuent, & in portum venient inter medias turbas & naufragia multorum. Tu eis adhære, & Pietati ac Virtuti inprimis: sine quibus nec verè honestus vmquam eris, nec Meus. In nummo Orteliano (frater tuus me consuluit) nihil video, nisi ipsum sciam & quæ adiuncta: id est, quo tempore, quid symboli. &c. Lugduni nostræ, I I I I. Kal. Nouembr. ∞. I). LXXXVIII.

EPIST. LXX. Burdigalam.

PETRO BRACHIO.

LITTERAS à te accepi, mi Brachi, bene amicas. Etiámne amor ad me penetrat è locis tam longinquis? nec tamen de te miror, qui totus es ipse Amor, sed fidus ille honestúsque. Ita me Fama & tui similes ametis, vt cor mihi tetigit tam pius ille tuus in tuam affectus. O exemplum in omni æuo rarum! & magis in isto, quo non solùm desiimus laudanda facere, sed etiam laudare. Liuor & obtrectatio passim, bonorum operum impedimenta aut venena. Quid tamen te morentur? qui vitę delinimenta proijcere & conculcare potuisti, nónne facilè ista? Mihi constantia tua admirabilis est, amicitia grata, scripta nuper visa & probata. Nam tulit ea ad me noster Dousa, quem nihil eiusmodi florum, quos Musarum vspiam hortus alit, potest fallere.

fallere. Tu verò salue poëta, non poëta: ingenio talis, moribus iuxta Socrates omnes aut Catones. Ab eius filio habes carmen quale petiisti. Cur non à me? iuro salutem meam, ab aliquot annis nihil tale iam scripsisse, & vix posse. Morbi quid habeam, tenes: & quàm non per eum alacris animus & poëtaster. Ignosce: volui, sed hoc tantùm. Tamen aliâs videbo, & siquis etiam halitus me adspirabit ex illo vestro & veteri meo fonte; seruiet cælesti tuæ AMATAE. Nunc festinabat Faiius Hospitalij magni nepos, cui litteras has dabam. Vale, & qui constantis amoris exemplum es, constanter etiam me ama.

EPIST. LXXI.

IANO LERNVTIO.

LITTERAS tuas ad Coluium vidi, non ad me: nec indignor. Illud indignor, quòd tamdiu in tristissimo illo squallore sedes, & nonnullâ tuâ culpâ. Quid exspectas? liberari ἀμωθί? nunquam fiet. Scribamus omnes, & ad omnes: nunquam nisi minis extis placabimus tuum illum Ditem. Fuge, fuge, ab Acheronte: præsertim cùm de Irenes accessu nulla vltrà spes. Decedet aliquid rebus tuis. Vbi sapientia? hoc scilicet mauis, vt tibi? Pereant illa omnia, dum saluus nobis noster Lernutius. Quanquam nonnemini, quem non nomino, exigua sit è magno metallo illa rasura. Sed qualisqualis, ferenda, subeunda. Aliâ viâ qui effugium tibi esse suadent, non suadent vt amici. Torqueor cùm hæc scribo. Túne illis aliquid credis, quibus ne quid ego crederem, tu mihi primus auctor? Sperne, & sape. Litterulas cogitas, & nostras deas. valde scilicet gratiosas apud illos ἀγελοφάνας & militares. In pretio pretium est, mi Lernuti: & cetera in fronte grata sunt & verbis. Verba ego tibi non dabo. Siquid possum, non pete, sed iube: siquid non possum, abstine tormentum mihi dare, cui hoc satis tormẽti, quòd tu tamdiu in tormento. In Rogersio specula aliqua erat: ille nunc in Daniâ. Ad Tho. Heneagium bis scripsi, sine responso. Præfectus Brielanus & per eum rogatus Vlissinganus scripserunt; sed non alio effe[ctu], quàm vt meliusculè habereris. Ipse mihi Brielanus coràm dixit (probè autem nouit hominem) precibus aut intercessione solâ

nunquam te liberandum. Habes meam sententiam. vtinam ad eam tua inclinet, & omittas aliquid siue de constantiâ illâ tuâ, siue de rigore! Quod mihi, hoc amicis & notis omnibus tuis videbatur. Cistas & quæ in iis, confecto rerum Indice, traditas scito Sayonio cognato tuo. ille porrò misit, quò debuit: & credo, iam appulisse. Nos cùm certum aliquid in rebus nostris statuerimus, te non celabimus. Vale, & illinc euade, si nos valere vis. IV. Idus Septembr. ∞. I ɔ. LXXXIIX.

EPIST. LXXII.
THEOD. LEEWIO.

DE silentio ne excusa, aut me accusas. Nónne & ego silui? Sed profectò, quod aliàs scripsi, serius & fortis iste amor delectatur quidem fomentis litterarum, sed & sine iis viuit. Noster, vt spero, æternùm. Cogitatio eum pascit, cùm non sermo. De pede tuo molestum mihi audire: ídque ex meo sensu. Nam ego eam partem tam caram quàm ipsum caput habeo: cui vita sedentaria, non sit vita. Scis quàm ambulatione delecter & motu. Cura eam igitur, sed lentè & molliter, quia nerui reduci ad officium volunt, non cogi. Filium tibi agnatum ex animo gratulor. deum precor vt is tibi hæres sit non opum magis, quàm animi & virtutum. Crescat, crescat. Ego illum & te videbo, cùm primùm se aperuerit & diffuderit stricta hæc aura. Nónne in mediâ hieme etiam nunc videmur? Quòd catellum illum diu mihi visum & simul amatum offers: agnosco amorem. Accipio: & habeo pro munere magis mihi caro, quàm si gemmas à te vel aurum. Non rideo. amaui à puero totum hoc genus, & video idem fecisse præstantes aliquot animas ab æuo prisco. Telemachus ille Homeri in concionem etiam vênit canibus duobus asseclis; & Patroclo fuisse nouem *κύνας τραπεζῆας, idem vates tradit. Non enim ad venationem solùm aut Dianæ studium: sed ad voluptatem & tutelam habebant *Hæc leuisomna canum fido cum pectore corda.*

*canes mensarios.

Ad summam, mitte, sed per fidum aliquem: ego eum paullò ampliùs amabo etiam tuâ mittentis caussâ. Sed bonâ fide, vxorcula non ringitur? carere eo potest, aut vult? absit vt iratam habeam tuam Iunonem: quamquam ea tam mitis,

vt

vt nesciam an habeat bilem. Sed eâ lege tamen mittito, si volet illa. De rep. nostrâ non vanè asseris pendere eam ab alienâ. Ita est. in Galliâ certamen nostrum cernitur: & qui ibi exitus, exspectandus & nobis. Vt cymba magnæ alicui naui annexa, ita nos Galliæ sumus. imò pleraque adeò Europa. Exspectemus euentum fortes, erecti, & si volumus numquam serui. Poëta Ennius olim egregiè:

Ea libertas est, qui pectus purum & firmum gestitat.
Aliæ res obnoxiæ nocte in obscurâ latent.

Tale pectus induamus, non concutient nos omnia humana. Vale, & vxori tuæ salutem dicito, pusionem etiam tuum à me suauiare. Lugd. Bat. VII. Kal. April.

EPIST. LXXIII. Lutetiam.

FEDERICO MORELLO V. C.

TVNE ille es, mi Morelle, qui amicitiæ meæ fores suauiter pulsas? ades, ades. nemo hoc anno gratior mihi hospes. Præsertim qui Florente illo comitatus ad me venis: quem quis excludat, nisi quem Gratiæ & omnes Musæ? Nam profectò illud Siculi vatis in eum conuenit

——— χαρίτων ἱερὸν φυτόν.

Deus bone, quàm me delectârunt illa Tragica eius siue Comica? Altera res tentata magno nostro Scaligero, altera nec illi. Gratulare viro: cuius ego labori faueo, & maximè argumento. O quando nos & vos inuiset candidi illa Diua? Si quando; certè ego recto pede ad vos, mihi populariter tam amicos. Libellos epistolæ tuæ adiunctos percucurri: sed hoc tantùm. nam herè demum accepi, cùm in viâ diutulè hæsissent. Amaui & exosculatus sum tuum iudicium in Thebaïde, quam voluisti etiam producere in illud Europæ theatrum. Age, age, sic oportet: inserere inquam iuuentuti non ea quæ probantur maximè, sed quæ probanda. Certè illa fabula sublimis & ætherij spiritus est, & soni in versibus supra omnes tubas. Tu, qui legisti, agnoscis. Notas ad eam Florentis vidi, & amaui. Cui à me dicito, scriptum illum vnà tecum non in externo & ambitioso isto amicorum albo, sed cum paucis ἐν ταῖς φρενῶν δέλτοις. Qui quòd elogia aliquot tam amica mihi tribuit: quædam non agnosco, in quibusdam nec ignosco. Irascor in illo ad Thebaïdem, quòd me

Prætoris magni loco habet, se nec lixæ. Apage immodestam hanc modestiam: & ita me nôrit atque æstimet, vt tritam se. Eiusmodi viri (non sinuoso pectore hoc dico) magnus honos mihi, si non asseclæ mei, sed collegæ. Illa iudicia eius de Scaligero patre castigatiora, & planè ex meo sensu. Laudabilior ipse apud me, ob eas laudes. Nam quod de Tullio dixit vetus magister, *Profecisse multum cui is placeret:* ego veriùs, Magnum esse cui Iulius iste magnus. Cuius ego vitam iamdiu haueo mittere in scripta, si aliquod mihi auxilium ab iis qui interiora & minuta illa vitæ nôrunt. Nam maxima nobis patent, mirâ & ingeniosâ de se alibi atque alibi scriptione. Tu mi Morelle, vt claudam & coërceam animum nimis se diffundentem, me amare perges, vel constantiæ tuæ caussâ: ego quidē te seriò, per vestigia Turnebi nostri & munera euntem ad illud ipsum veræ gloriæ culmen. Lugd. Bat. v i. Id. Decemb. ∞. I Ↄ. L X X X V I I I.

EPIST. LXXIIII.

HADRIANO SARAVIÆ.

QVÒD siluisse me scribis, miror & doleo: cùm plenè & seriò responderim ad priores omnes literas tuas. Quas ab aliquo iam interuallo nullas vidi, præter has querulas & breues: sed ideò mihi gratas, quia tales. Nisi & me & mea amares, non quererêris de officij huius intermissione. Illud grauius, quòd de morte filij tui (heu vnici) scribis: in quo, numquam ex animo gaudeam, nisi ex animo sum tristatus. Amabam modestissimum ingenium, nec vltrà laudandum, ne desiderium & caussas dolendi tibi augeamus. Scis communem legem, dei ab æterno decretum, & alia quæ alij hauriunt à tuo fonte. Hæc ipse tibi nunc instilla. Imus huc omnes, mi Sarauia: nec seiungimur, sed leuiter alter alterum anteimus. O beati, qui in beatâ illâ metâ! nam hîc etiam in optimo statu, quid nisi miseriæ? quanto magis in his publicis Europæ ruinis! Nam mutari eam totam & inuerti nemo prudens non videt. Censebam Politica nostra posse me mittere sub hoc tempus, trina aut quaterna folia etiamnunc restant. Firmioris attentique iudicij Lectoribus probaturum me id Opus spero, numquam iis qui peruolant, & instar apum scripta saltem delibant. Thomam

mam Heneagium à me salutes velim, virum Musis & mihi valdè carum. III. Kal. Sextil.

EPIST. LXXV.

FR. RAPHELENGIO Filio.

SENECAM tuum sub vesperam accepi, & cum ipsum ad lucernā libaui. Placet seriò. Perge, perge. è male cœpisti si hîc desinis. Saliuā tantùm, quod dicitur, nobis mouisti; exple desideriū vberiore aliquā mensā. Quid tam propriū huic studio quod auum tuum immortalem reddidit, quàm Critice? quam si adiungis iudicio, vt cœpisti, et opportunè: non rem solùm magnam feceris, sed famam. Neutram harum contemne, etsi aliquid ante eas pone. In poëtis aliis velim te simile aliquid aggredi. an in Iuuenale? iuuabo: aut in quocunque alio, quem leges. Nam hoc Poëtices studium, et in eâ emaculandâ labor, non dedecet hanc ætatem. Posteà ad grauiora te ducam. Hortamina quæ nuper ad te scripta misi, credo legisti et imbibisti. O vtinam! vtinam erigas, inquam, te, et vno certóque tenore eas, alacer semper et vegetus, quid non effecture? Velim ad me seriò et liberè scribas siquid est quod te mordeat aut absterreat. depones in fidum et amicum planè sinum: nec id tantùm, sed etiam auxiliatorem. Nam ego te, mi Raphelengi, quamdiu ero, non deseram: et iuuabo consiliis et quâ aliâ re potero. Confide. cum leni non medico solùm, sed amico tibi res erit: indica si quid est morbi. Spero sanè nihil esse, et scio caussam tibi non præberi ab Auo, qui te amat vt ex se natum, non vt nepotem: tamen cùm interdum iacere te ex litteris tuis intellego, suspicor nescio quid non esse ad tuum sensum. Æuum et mores illos noui. torquent? indica. si concoquere non potes, subueniet ἀποδημία. Ego scio non omni ingenio conuenire, quod Homerus Marti suo afferibit, ἀλλοπρόσαλλον. Reperiemus quod ex vsu tuo fiat, et cum gratiâ tuorum. Deum rogo vt te firmet, iuueniles leuésque animi motus tollat: quibus subiici te non ignoras, et vincere eosdem debere ac paullatim atterere, hoc quoq; non ignoras. Vale. Ex vrbe nostrâ veteri. VI. Id. Nouemb.

Optimo Ortelio salutem. Nos è Nundinis nec litteras, nec Catalogum. satin' seriò vestri nos curant aut cogitant?

EP.

EP. LXXVI. Francofurtum ad Oderam.

FRANCISCO HILDESHEIMIO.

TAM benigna tua salutatio meritò litteras meas elicit, etsi breues. Multa mihi tribuis, Vir clarissime, sed vereor vt amore inductus, qui in hanc laudis partem non bonus judex. Ego te amo ob amorem, et seriò deinceps censeo inter meos. Quòd si in Germaniam aut loca propinquiora vmquam venero (ita autem statui:) crebrioribus istis litterarum alloquiis fouebitur amicitiæ hæc verba. Sin hîc mansero; profectò id arduum in tanto interuallo. Rari à nobis homines illuc, nisi ad mercatus Francofurtenses: nec ij semper certi. De Plinij loco eruditè disseris, nec quidquam addidero aut mutauero in tuis dictis. Macte! virum te esse video, quales in illo orbe pauci. Sed, nisi fallor, breui eas quoque oras illustrabit melior hic Phœbus. Vale. Lugd. Bat. postrid. Kal. Sextil.

EPIST. LXXVII. Antuerpiam.

CHRIST. PLANTINO.

MI amice, nulla vnquam epistola tua aut gratior mihi aut tristior fuit hac postremâ. Languidâ manu scriptionem tuam nimis exosculatus sum, & seruabo pignus fidissimi inter nos amoris. at dolui in tuâ afflictissimâ * valetudine, quam tamen mens mihi dictat & præsagit iam esse meliorem. O deus, & tu, facite me compotem huius voti! Aliud nihil scribo nisi hoc. quicquid à me factum voles etiam cùm me præcedes & in vili hac terrâ non eris, impera. non viuum magis amaui, quàm posteà verè viuum amabo. Salue, Salue, Salue.

* Quæ illi postrema.

EPIST. LXXVIII.

FR. RAPHELENGIO filio.

CERTE, mi Raphelengi, tristi nuncio percussi sumus, tristi: nec cuiquam vestrûm qui sanguine iuncti estis, aut in amando cessi, aut nunc in dolendo. Amisisti tu auum optimum, alij patrem, ego amicum, sanctum nomen & rarum hodie in terris. Heu mi Plantine, quis mihi post te alter? nemo: non magis quàm ante te talis quisquam fuit,

Beatum

Beatum quidem te qui extra præsens & imminens omne discrimen, extra molestias quæ senile etiam caput tuum circumstabant: at nos voluimur & reuoluimur in medio æstu. Tu mi fili multum amisisti, in omni fortunâ tuâ cõsilium, solatium, opes. Amabat te, hoc scio. Sed feramus, et illius maximè exemplo (in quo enim hæc virtus clarior?) prompti volentésque sequamur magnum illum Deum. Scripsissem ad Moretum et heredes, sed ita me salus amet, vt ego minimè aptus sum ad solandum. Non quia iaceam (hoc dedecus Constantiæ nostræ non imprimam) sed quia haud ita firmiter stem, vt erigere alios possim. Vacillo ipse, et rationum idemtidem fulcro me sustento. Ad te nuper breuiter scripsi de Italiâ. nunc hoc addo, omnino ad nos venias, priusquam in alterutram partem aliquid decîdas. E re tuâ erit. nec quicquam suadebimus, non dicam præter vtilitatem, sed fortasse nec tuam voluntatem. Ades. Postr. Idus Iul. ∞.Iↄ. LXXXIX.

EPIST. LXXIX. Romam.

FRANCISCO BENCIO.

TANDEM, tandem, vnas à te litteras. Nam et ego ordiar à querelâ. Tu ne misisse quidem fateris: ego scripsisse seriò me testor, sed tamen frustrà. Quæ autem mea culpa est, si homines parum fidi hodie aut diligentes? Ego te, mi frater, diligo: et numquam suauissimam illam consuetudinem nostram ruminor, sine interioris animi motu. Tuæ litteræ me excitant, et velut adspirant in hoc languore nostro vitalem aliquam auram. O terra, ô viri! vtinam per vires aut tempora vos regustem! Sed ego, mi Benci, inclino, non tam æuo fractus (eâ parte adhuc vireo) quàm lento et nescio quo intestino morbo. qui tamen vitæ officia atque ipsa studia leuiter interpellat. Vos iacturam ante biennium in Mureto fecistis: cuius Senecam, extremum opus, omnino probamus. Orationem tuam in eius funere, et quicquid tuum, vidisse velim. Rarò ad nos veniunt melioris cæli illæ deliciæ: et possunt tamen per Plantinum. Ad eum virum mitte, quidquid ad me voles: et in primis (per sacrum illum Amorem te rogo) si quid editum à te, aut edendum. Censuram vis? libera erit. Laudes? effusæ. nec a-

lius hodie id fecerit magis ex affectu. Amo, amo, primos illos meos ignes, et in iis puriter liquesco. Illustrissimum Sirletum superesse apud vos gaudeo, columen perfectissimum virtutis et doctrinę. Fuluio Vrsino quid sit, quid Latino Latinio optimo seni, gratum si per te sciero : et si à me eos salutabis. Edidi quædam nuper, sed leuia, nec nunc mittenda. Vale, et me ama tui et probitatis amantem. In Bat. prid. Kal. Sept. ∞. IↃ. LXXXIIX.

EPIST. LXXX.

GERARDO TVNINGIO.

AD litteras tuas, mi Tuningi, breuiter respondeo: et hoc ipsum amoris est, quòd respondeo. Nam etsi vis illa morbi me reliquit, tamen languor et debilitas manet: nec mens aut manus satis apta ad suum munus. At ego te ex animo amo, et crescenti virtuti tuæ faueo: eóque expressa mihi hæc scriptio, eius iudicij mei index. In foro versari te iam credo: et quanquam res nondum calent (tempus ista adfert) tamen carceris tibi aperti ad cursum. Stadium hoc sub initia molestum et arduum fortasse videbitur: dies molliet, et scopus qui tibi in oculis esse debet, cum Lucro Honor. Dignitas enim et splendor plerumque ab isto campo. Ego ad amicos meos cùm scribam. non deero te commendare de eâ notâ quâ te noui. Tu confide. sponsor ego tibi, si perges hac Virtutis et Modestiæ viâ, quâ cœpisti, de optimo successu. Vale, et duo illa, ac me vnà, ama. Lugd. nostræ Bat. v. Kal. Decemb.

EPIST. LXXXI.

THEODORO CANTERO.

CVM mutationem rerum audiui, quæ apud vos facta, lætatus sanè sum, quia omnia in melius versa et modestius: nec tamen valdè miratus, quoniam veterem illum statum violentum et turbidum, sciebam non posse esse diuturnum. Illud nescio an lætari debeam, te potissimùm electum qui clauum teneas in hac tempestate. honori tuo quidem gratulor, idque amicissimo animo: sed molestias video, atque adeò discrimen etiam quod adiunctum, nisi clementer te dirigat et seruet illę qui te huc destinauit. Id

quod

quod spero, et eum ex affectu rogo. Illud ego valdè velim et adeam, ita clementer et leniter omnia nunc administra-i, vt vix appareat conuersum esse orbem rerum: appareat, nquam, dolore cuiusquam aut pœna. Vltio et affectus ponantur, et satis sit (meo quidem indicio) inutiles homines remoueri ab reip. administratione. nisi si quis est vnus ut alter, qui palàm in eâ se gesserit malâ fraude. Sed nec omnia subitò mutanda, etiam quæ mutari melior ratio suadet: lentè, lentè, et minimo sono. Pro nostro Arcerio solicitor. manebit illi sua conditio? velim, quod in te sit iuues. Non enim puto virũ è calidis illis esse, qui omnia et omnes turbant. Thinnius noster an redierit, nondum audiuimus. omnino ego opinor: et admouendum iterum rebus virum peritissimum rerum. quod cùm sciero, ad eum scribam. De Prætoris reditu, audiui: et velim meo nomine illi gratuleris. Nisi aura hæc turbida impediret, ego sanè ad vos euolarem, et facerem linguâ quod nunc stilo. De filiis tuis, ij mihi curæ erunt. Sæpe me adeant, semper mihi grati. Vale. IV. Idus Octobr.

EPIST. LXXXII. Preslauiam.
IACOBO MONAVIO.

LITTERAE tuæ à se gratæ, mi Monaui, hoc asperum habuerunt & triste, quòd nunciârunt de morte Andreæ Dudithij, magni & sapientis viri. Qui etsi præter ætatem nihil passus videri potest, aut præter communem illam legem: tamen profectò dolori est, & amicum nos amisisse, & Germaniam in hoc statu rerum spoliatam notæ modestiæ & prudentiæ viro. Nam in aulis Principum, quàm multi passim, vt sic dicam, incendiarij turbarum, & qui* πῦρ ἐπὶ πῦρ addunt? à quorum ingenio alienissimus hic noster, natus sedare ciuiles istas tempestates, non excitare. Sed deo patris visum vocare ad se istum Pacatorem: ideóque feramus, in Constantiæ nostræ monitis fixi. De amore tuo in me, gratiam non habeo solùm, sed refero. quomodo? amando. atque ego te vnum hoc pretium exspectare scio tui affectus. Mihi quidem iucundum & quasi pabulum quoddam studiorum est, amari non tam à magnis, quàm ab eruditis & vitâ quoque probis viris: quâ in classe te scio esse, optime Monaui.

*ignem ad ignem.

Monaui. Nos valdè nunc distringebamur editione Politicorum: quod opus Regibus Principibúsque scriptum, vtinam vsui quoque iis sit? quod non despero, si capere tamen poterunt eius generis scripta. Sed deus videbit. ego arduo labore defunctum me scio, & soluto pede ad mitiora & planiora iturum. Thraseas noster omninò differendus est, & te aliósque rogo, ne quis me roget. Vale Clarissime Monaui, reliquum in iis locis affectus mei fulcrum. Nonis Iuniis.

EPIST. LXXXIII.

LÆVINO CALVARDO.

SCRIPTIO tua mihi grata, & scribendi caussa. Amor in me, & humanitas in adflictos te impulit: quorum vtramque amo, & hanc etiam laudo. At illud mihi iuxtà ac tibi nouum, fuisse in eo grege Hispano hominem Latinas quoque litteras doctum, & doctorum amantem: cui auxilium, aut certè solatium, meritò debemus. Id, quod in me est, non faciam solùm sedulò, tam amicâ præsertim tuâ rogatione inuitatus, sed iam feci. Conuêni quosdam qui cum Pretore huius vrbis agant, qui nauim eam cepit, & in cuius hic est manu. Videbo an in vrbem nostram adduci possit, eámque habere pro custodiâ. Sanè Musarum illum alumnum æquo iure censeri cum Barbaris, ignominia nostra sit mi Caluarde. quem ex animo saluere iubeo, & me amantem tui quoque amare. XVII. Kal. Septembr.

EPIST. LXXXIV.

DOMINICO BAVDIO.

PAVSCVLAS à te litteras accepi, fateor: ad quas silui, non voluntate aut subitâ ignauiâ, sed quia deinceps sic cogit valetudo. Tibi narro Baudi. frangor paullatim, frangor: & per assiduum hunc languorem deserit ponitque calor et vigor ille in nobis, velut ventus. Velo ferri solebamus, nunc vix remis. Politica etiam mea, serium opus, valdè me tenuerunt. Nunc ipsa absolui, nondum quæ ad ipsa: id est Notas. Inuidia fatebitur arduum et operosum opus esse, nescio an probum. Tu certò et semel sic existima, te à me æstimari, amari: et semper id fore, siue scribo, siue sileo. do-

nec

nec perpetuum tamen silebo. De munere siue titulo, quo non sine fructu gaudes, tibi gratulor, et voueo atque auguror maiora. Amande ama. Idib. Iul. ∞. I Ɔ. LXXXIX.

EPIST. LXXXV. In Hungariam.

MICHAELI FORGACZ, libero Baroni de Gimes.

AMANTER valdè me prouocas ad scribendum pariter et amandum. quis tu es? ignotus mihi, imò notus, vel ex vnâ epistolâ istâ, in quâ faciem video pulcherrimę mentis. Etiámne ille voster remotus et verè Martialis tractus, educat ac profert Palladias istas proles? gratulor tibi hanc indolem, te patriæ: quæ profectò præsidium grande et lumen exspectat ab eiusmodi alumno. Quòd si hanc directam ad laudem et Virtutem viam, plerique è tuâ classe ingredi vellent: quid Europâ beatius? quæ nunc iacet misera vndique telis confixa ciuilium turbarum. Sed resurget profectò aliquando (et ea certa spes me tenet) eiusmodi adminiculis et fulcris. Tu perge, et te litterarum ac Sapientiæ studiis primùm, mox patriæ trade: palam facturus, quantum intersit inter doctos cultósque Nobiles, et istos, qui nihil lucis habent nisi à luce maiorum. Meam quidem amicitiam quòd appetis; ita cupidè offero, vt ipse propior appetenti sim: et in tempore ostendam. Lucubrationibus nostris quòd delectari te scribis, vtinam et iuuari! Spero tamen id facturum opus quòd nunc edo, in quo Principem formo et eos qui ad gubernacula rerum admouentur. Laboriosè mihi opus scriptum fateor: sed vobis, vobis, non huic vulgo. qui nec capiet, nec si capiat, fructum faciet in præceptis quæ nihil ad ipsum. Regendi imperandíque munus vobis conuenit; plebi *obsequij gloria*, vt ille inquit, *relicta est*. Nobilissime Baro vale. Non. Iuniis, ∞. I Ɔ. LXXXIX.

EPIST. LXXXVI. Coloniam.

GVILIELMO CRIPIO Filio.

AD epistolas tuas respondere, mi Cripi, magis volo aliquando quàm possum. Distringimur nimis sæpe, nec cùm nūcius appellat, vacamus illicò ad scribendum. Addo, quòd

quod plerumq; ille festinat. Hoc semel scito, et excusa. Alias, amo te tuúmq; ingenium: quod excitari etiā nostrâ voce nonnihil velim ad pulcherrimas artes. Etsi enim per te promptus erectúsque es: tamen vt equum in cursu plausus, sic optimam indolem laudes et approbatio iuuant. Quanquam quid valdè iis apud te opus? patrem habes, * παντοίῃσ' ἀρετῇσι κεκασμένον, vt ait Homerus de Vlysse: virum reuera & vsu et doctrina inter Belgarum primos, Hunc audi * Αἵματος εἰς ἀγαθοῖο φίλον τέκος: quæso ne degenera, & lucem quoq; à te aliquā adfer ad illam lucem. Quod porrò scribis de libris illis priscis: magis est vt voueam, quàm vt credam. Sæpe iam ita decipimur. Blandi rumores sunt de *Ciceronis Republica*, de *Liuij reliquiis*: sed rumores. ——— * κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν. Vale, & in virtute ac doctrina pariter mihi cresce. Lugduni Bat. Postrid. Idus Mart.

* omni virtute decoratum.

* Sanguinis es boni care puer.

* malum vana dicere.

EPIST. LXXXVII.

IOH. ARCERIO.

VIR doctissime, Res tuas iterum stabili loco esse, idq; in ipsâ patriâ, valde tibi gratulor, * καὶ ἀπὸ βαθείας γνώμης συγχαίρω. Præsertim cum honestissimū illud munus adeptus sis, & in locum successeris viri nobis olim amici. Ita profectò est. Deus non deserit suos, sed abducit à loco vt ad meliorem reducat, & obijcit sæpe non sperata. Nos in tenui & veteri nostrâ valetudine tamē Politica absoluimus: quæ vtinam ne mecum langueant, & sint, quod dicitur, * ἵππου γῆρας. Mihi tamen firmum compactúmque opus videbatur, et ferendo æuo; sed mihi. Vestra aliorum iudicia exspecto, nec ante me do ad absoluendum. Nam quod ad Notas attinet, * μέγα ἔργον ἄρεκτον, vt ille inquit: & id quoque fecit morbus. Exemplaria quatuor ad te mitto, distribuenda pro inscriptione singulorum. De Galliâ, credo vos audisse magnum illud facinus, & inopinatam Regis cædem. Ego video Deum res magnas, res nouas moliri, & conuersionem status in vniuersâ Europâ. * ——— πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
Ἠδ' ἔτι καὶ λύσει.
Vtinam salutis nobis! Vale vir ornatissime, & cum vxore tuâ à me meâq; salue. Lugd. Bat. XIII. Kal. Sep. ∞. IↃ. LXXXIX.

* & ab intimâ mente gaudeo.

* equi senium.

* magnum opus imperfectum.

* multarum vrbium soluit culmina Atque etiam soluet.

EPIST.

EPIST. LXXXIIX.

ISAACO CASAVBONO.

NON redditas tibi litteras meas, mi Casaubone, non miror solùm sed indignor. Spernam ego te? ne differam quidem: & respondi illicò vt accepi tuas. Gratæ mihi & à tali ingenio, quod iamdiu æstimo: & à tali affectu, qué calidũ profectò in me promis. Amo, amo vicissim; nec tam frigidum aut rigidum mihi pectus, vt non incalescat & moueatur ab hoc igne. Strabonem tuum vidimus, & multa in eo proba. perge per Deum, & quoniam Scaliger noster in hoc genere toto silet, tu prodi & age hanc personam. Decenter, mihi crede, potes. Sed, heu, Gallia vestra quàm æstuat! vetus, florens, & illud regnorum, vt sic dicam, regnum, quàm periclitatur non conuerti sed euerti! Illacrumo. nam fateri debemus illustriũ ingeniorum iam ab aliquot annis hanc matrem fuisse, aut sedem. Nos quoq; in veteri nostro bello: sed minùs feruido, & consumimur lento quodam igne. Feramus, & nos, mi Casaubone, istis litterarum Sapientiæq; studiis inuoluamus: in quibus subductio, aut certè aliqua seductio est à turbis. Vale. Lugd. Bat. Postrid. Non. Sext.

EPIST. LXXXIX.

PHIL. MARNIXIO.

ACCEPISSE te librum nostrum, legisse, probasse, seriò ego gaudeo. In tuo iudicio quidni acquiescam? qui secasti hos fluctus, & bene penitus te immersisti in rerũ ciuilium istud mare. Nosti ergo, & peritiã tibi ingenuit ipse vsus. Qui vobis quidem modicus adest, & liberè cum Homerico adolescente fateor, * Οὐδέ τι πω μύθοισι πεπείρημαι πυκινοῖσιν. Quò magis vestrum est, monere & dirigere siquid peccamus. Quòd malles in Εὐσεβείας illâ re verbis quoq; me εὐσεβεῖν, spretis illis profanis: fecissem profectò si distinctius & accuratius dicendũ de iis mihi putassem. Hoc omisi, aut distuli: & caussam nónne vides? Cùm tam pauca & timidè dixerim, nunc quoque vndique incurrunt; pænè dixerim, ——* ἀγροτέροισι σύεσσιν ἐοικότες: quid futurum erat si magis me diffudissem? Libaui igitur: & ideò in stilo quoque nihil mutaui, & exiguam illam laciniam pertexui filo quo reliquam vesté. Quod si tamen tibi hîc aut alibi aliud videtur;

* *Neque ego adhuc sermonum prudentium vsum habeo.*

* *agrestibus suibus similes.*

F mone,

mone,& me deuincies. Aliorũ voces siue calumniȩ, asperæ: *ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου. Tuus Gedeo Botzelarius mirũ est quàm se nobis probet, modestiâ, diligẽtiâ, profectu. Stirpe suâ dignus euadet. Vale. Lug. Ba. Prid. Kal. Octob.

*bona admonitio amici.

EPIST. XC. Leodium.

DOMINICO LAMPSONIO.

IAM nunc mihi adest, qui ad vos abit. Ipse tibi dicet, tempus mihi non fuisse ad longam scriptionem: atq; adeò, vt familiariter tecũ loquar, è lectulo me excitauit. Sed vigilo, vigilo, cùm Lampsonij nomen auribus & menti meæ insonuit. Iamdiu etiam ego à te nihil. quid tum? tam scio amare te, quàm me spirare. *Οὐδεὶς ἐραστὴς ὅστις οὐκ ἀεὶ φιλεῖ. Politica nostra absoluimus: cape, lege, arbitrare. Nam iudicem aliquem te tuíq; similem, valdè mi Lampsoni volo: versatũ in rebus scilicet, nec à lectione solùm sed ab vsu doctũ. Vide sicubi erramus. Breuia ista sunt, & adstricta, fateor: sed apud te quid excusem? scio in eiusmodi rebus rem te velle, non supina aliquot & natantia verba. quò nimis ferè inclinant, qui res Ciuiles hodie scribunt. Nimis, inquam, se per disputatiunculas diffundunt. At mihi Cretenses illi probi: quos Plato ait* πολύνοιαν μᾶλλον, ἢ πολυλογίαν ἀσκῆσαι. Nos iam in manu habemus Dialogũ *De magnitudine Romana:* & perficiemus si Deo visum. Epistolarum etiam Centuriã alteram extrudimus, & priorẽ reformamus. Apud me ista: tu quid? scribe, scribe, nec (quod callidæ amantes solent) desiderio nos torque. Lugd. Bat. Post. Id. Sext. ∞. IↃ. LXXXIX.

*Non est amator, perpetim qui non amat.

*multa menti magis, quam multu verbis studere.

EPIST. XCI.

FR. RAPHELENGIO filio.

MI Raphelengi etiamnunc fluctuas? quousque? Semel statue rationi & nobis pareas, an tibi. Illa suadet differri iter in proximam æstatem, ob caussas multas. E famâ tuâ erit, è re tuâ, ex vsu familiæ Plantinianæ. Tam citò solui & abrumpi illum cœtum sublato capite, sit indignum. Caussas quas habes, ego quoq; intellego, atq; adeò approbo: sed calidè nihil fieri volo aut importunè. Ne nimis cupidè cupe quod cupis. Mali ominis sit nimia hæc festinatio. Audi me ex animo loquentẽ. Ire te in Italiam ad multa vtile est: vt absis ab his turbis, vt videas & discas, vt locũ & occasionem

casionem quęras emergendi. Hæc omnia vera sunt, & suadeo: sed hoc quoq; verum, magis decôrè te iturum post aliquot menses, magis tutò sub æstaté, & magis prouidè omnia ac dispositè acturum. Vtinam antè te vidissem! id quoq; è re tuâ fortasse esset, & certè ex meo voto. Sed nos ea audimus, vt verear ne breui interclusæ omnes viæ nisi si ipse sub ver proximũ in Germaniâ me sisto, quod haud despero. O iuuenis in quod æuũ incidisti? sed tene viam rectã, haud pœnitebit. Ne pugna cum temporibus, & serua te ad meliora fata, sed sub tegmine & vmbrâ semper modestæ Virtutis. Ego desino: haud multa libet. XIII. Ka. Se. ∞. Iↄ. LXXXIX.

EPIST. XCII.

CASPARI VOSBERGIO.

DISTVLI respondere litteris tuis, sed sine tuâ vllâ noxâ. Nunc id facio per Legatum Regis, cuius negotia tibi commendo, & peto, quod in te est, ea matures. Nostri quàm lenti sint, præsertim vbi pecuniaria rés est, non te fugit. Politica grata tibi fuisse gaudeo: quæ tu quòd Thesaurum appellas, magis ex amore facis, quàm quia merentur. Hoc tamen liberè dixi & repeto, ruminanti ea plusculum aliquid semper suboriturum quàm primâ specie visum. Hortaris me ad reliqua, & præsertim ad Aristrocratiam, quam ego quoque probo mi Vosbergi, sed benè compositam, & qualis illa Spartanorum fuit aut hodie Venetorum. O quis deus eam dabit! Tamen illam quoq; conceptam in mente habeo, & vnius omnino libri res erit. Sed priusquam aggrediar, certum mihi audire & libare iudicia de toto hoc genere scribendi. & si vniuersum displicebit, silere; (cur enim vela faciam aduersis ventis?) si in parte, cognoscere, & refingere siquid minùs rectè aut consideratè à nobis scriptũ. Nam id numquam pigebit. Apelles in magnis suis laudatísque operibus hoc seruabat, vt ea publicè proponeret omnium oculis ac linguis, atq; ipse velo aliquo tectus iudicia venaretur etiam minimorũ: cur nobis hoc non fas in opere quod tangit omnes? Sed nec Notas, vt vides, plenè absolui. quod caloribus istis immodicis tribues, qui valde me dederunt in languorem. Te valere opto, & nos amare. Lugd. Bat. XIII. Kal. Septemb. ∞. Iↄ. LXXXIX.

EPIST. XCIII.

NATHANI CHYTRÆO S. D.

ACRES quaſdam faces epiſtola tua mihi ſubdidit, quam ipſe Amor tibi ſcripſit. Non me fallunt ſupina quędam aut natantia verba, & illa quæ ab imo pectore profecta. Talia tua ſunt. & iam mihi carior noſter ille Lydius, per quem tu quoque inter meos caros. Quid verbis me diffundam? redamo ſic amantem: virtutis doctrinæq; tuæ merito primùm, ſed etiam fratris aſpectu, qui mihi inter Germaniæ primos. Scripta tua & illius iam olim vidimus, & tenuiſtis nos ſæpe illâ * γλυκεία Σειρῆνι τῶν λόγων. Non plura apud te. pergamus in hoc curſu; & quod reliquum eſt vitæ viuamus ———— * φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν. *Accipe dáque fidem.* & ſalue. Lugd. Bat. Idib. Mart. ∞. Iↄ. XC.

* *dulci Sirene ſermonum.*
* *mutuum amantes.*

EPIST. XCIV.

MART. LYDIO.

AMICA tua epiſtola, vt ſemper, atque etiam anxia pro noſtrâ famâ. Agnoſco amoré: ſed de purgatione, quod ſcribis, quęſo omitte. Quid me eluas apud eos, mi Lydi, quibus decretū quacumq; de cauſsâ * μῶμον ἀνάψαι? Ieiuna imò turpia ſunt quæ adferuntur (ago liberè:) & te aut me non noui, ſi hæc * ἀπυδαιότερον excuſo. Impiè hoc ſcripſi, inquiunt, quòd Religionem omnem tolero in repub. modò vetus. Etiámne gentilium? etiámne Turcarum? etiam. Vbi hoc ſcripſi? Verba adfers. ſed ô boni, ergo notulam illam graue iis legere, quæ ad oram? Coërcui enim ecce, & reſtrinxi: MOS PROBVS *& vetus ſeruandus.* Satin' clara hæc verba? ita vetus tenendus, ſi probus. Iam illud alterū, in quo Sæuitiæ me arguunt, bellum. Quis verba ea bonus integérque vir legit, qui non capiat ex meo bonóq; ſenſu? At poſſunt alioſum flecti. Multa talia in omnibus ſcriptis ſed eos nempe carpimus, qui ſic flectunt. Meliſſæ aliqua flores noſtros inſideant, non iſtæ Arachnæ. Quid verba facio? his talibus ſuadeor, non vt aliter ſcribam ſed vt n[e] ſcribam: & ſilentio tuti ſimus, quoniam ratione vix licet * Δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐφ' ἡμῖν μηχανόωνται. Ego tibi verum verbum dicam. Quoſdam ex iſtis torquen[t] non quæ ſcripſi, ſed quæ non ſcripſi. Intellege, & me ia[m] olim

* *maculam inurere.*
* *diligentius.*
* *multi maleuoli in nos machinantur.*

olim tuum ama. Lugd. Bat. XVII. Kal. April.

Qui has tradet, Nansius Filius erit, vt opinor. Faueas ei quæso meâ causâ, & aut cœptam spem promoue: aut si ea mortua, in nouâ hac iuua. Ab ipso audies. Saluta amicos Arcerium, Drusium, Eilardum.

Ecce responsum etiam ad Nath. Chytræi epistolam: rogo te cures.

EPIST. XCV.

REGNERO GRVTERO.

GRATAE mihi tuæ litteræ, mi Grutere, nec est quod excuses. Peccares, nisi sic peccares. Ego, etsi non semper respondere aut scribere vacuus, tamen legere: & nimis quàm libens sermones vestros libo, qui aliquando in nostrâ disciplinâ. Statum & formam Academiæ vestrę per te cognoui. probus est: sed inprimis ille vir magnus, quem iure laudas. Iunium intelligo: cui tu, mi Grutere, adhære, & recondita multa hauri ex arcano illo vberíque penu. Chrysmannus aliquídne De temporibus post Scaligerum? durus ille concursus est: & tamen scio esse, quæ post eum addi illustraríque possint. Nos post Politica edita redimus in veterem campum; & vel mores Romanos illustrabimus, vel spinas aliquot in eo runcabimus Criticâ istâ falce. Deus valetudinem modò & otium mihi det: de quorum altero vix spero, cùm turbas video quæ in Galliâ natæ. Vale mi Grutere, & idemtidem me appella. Lugd. Bat. III. Id. Sextil. ∞. IↃ. LXXXIX.

EPIST. XCVI.

MICHAELI MONTANO.

VIR Nobilissime per epistolam raró te alloquor, sępissimè animo & affectu. Vtinã res vestrę aut nostrę quietiores! numquam ego deum videam, nisi te viderem. Nam litterarium hoc colloquium, nugæ: meri amores & mera suauitas, os aliquod amicũ intueri & amplecti. Sed, vt ille ait, Νῦν δ' ἑτέρως ἐβάλλοντο θεοί.——

Politica nostra tandem edidi diu pressa, & nescio an vel nunc emissa aue satis faustâ. Æuum ego & hæc præiudicia

an

an ignoro? sed tamen temperasse me videbis, & nihil nisi communibus præceptis scripsisse: excipio paucula de Religione. In quâ consilium nostrum nec improbum nec imprudens fortasse apud probos. O tui similis mihi lector sit! & tu iudicium tuum liberè, & vt vir es, scribe. Turbæ apud vos magnæ: si ingenium tuum noui (vt certè è scriptis noui: in quibus non fallax tui imago.) quiescis. Quod vt tutò & diu possis, æternum Deum rogo. x v. Kal. Octobr.

EPIST. XCVII.

NICOLAO OVDAERTO.

ACCEPISSE te libros Politicorum, mihi gratum; & magis, te probasse. Ex animo tibi dico. probari tui similibus lucubratiunculas nostras gaudeo, etsi pleraq; scribimus non huic æuo. In illo ipso opere Politicorum, quàm multa parùm ad palatum huius illiúsue partis? nec aliter fuit, aut erit, vbi sunt partes. Veritatem puram candidámq; ego scio, & immunem ab omni adfectu. Vt oculi, vbi glaucoma obsidet, puriter non vident: non item mens, vbi adfectus. Præiudicium iudicium omne tollit. At in iis quæ de Fato scripsi, gaudeo quòd liberè mones. etsi ego me insistere tritam & priscam viam sentio, nec in aliâ mente esse Thomam & argutos illos in Ecclesiâ Doctores. Tamen si quid aliud, videbo: & tuo monitu libens non explicabo solùm; sed, si opus, retractabo. An me pudeat? numquam. & veram rectámq; viam tardè videre & inire possumus, numquam ferò. Magnum illum virum nobis obiisse, doleo: &, heu patria, quàm talibus nunc eges! Impetus & calor est, qui nos perdiderunt & perdent. Sed ego longiùs progredior, cui hoc tantùm propositum scribere. me te amare, & gaudere in amore tuo mei: quem vt propages deinceps ac serues, consuetudinis caussâ, rogo. nam necesse non esse, facilè ex eo mihi liquet, quòd sine vllo nomenclatore, tot annos firmiter eum in arcanâ istâ mente coluisti. Vale Vir amicissime. v. Idus Nouemb. ∞. I Ↄ. L X X X I X.

Berchemi nostri mentio in epistolâ me excitauit. quid illo fit? vbi est? amo, amo, virum.

EPIST.

EPIST. XCVIII.

HVG. BLOTIO.

VERE diuinaſti. perierunt litteræ tuæ quas Thiſio dediſti; neque ego vllas, præter has à συμβιωταῖς meis, vidi. An ego tam diu aliâs ſiluiſſem?

* Ζεῦς τό γ' ἀλεξήσειε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.

(* Iupiter hoc auertat, & immortales dij alij.)

Meritò amantes ego mei redamo, & te mi Bloti inter primos, verum & veterem Muſarum myſtam. Ergò ſcito amicitiam tuam mihi caram, gratum etiam de ſcriptis iudicium: quod etſi nimis ſumit ab affectu, tamen, liberè fateor, his talibus ———— * ἀέξεται ἔνδοθι θυμός.

(* augetur intus animus.)

Tu ſi me litteris tuis ſæpiùs appellaueris, & in iis rerum etiam aliquid aſperſeris quæ iſtîc geruntur (præſertim ſiquid ad nos & hæc ſtudia:) beabis, & reipſâ videbis prouocatũ à te, quod dicitur, * ἵππον εἰς πεδίον. Vale. Lugd. Bat. Id. Martiis.

(* equum in planiciem.)

Illuſtri Baroni Hieronymo Beck à Leopolſtorf gratiam debeo pro affectu in me, quam ex animo iubeo ſaluere. itẽ noſtrum Leunclauium.

EPIST. XCIX.

EVERHARDO REIDANO.

SCRIPTIO tua me affecit, & iudicium de Politicis; quæ votum mihi præcipuum eſt vt approbem vobis. Aliorum ſermunculos quid curem? placere iis & ſatisfacere in alio quouis argumento magis poſſum, quàm in iſto. Ego liberè quod mihi viſum eſt dixi, & ſæpe magis ex vſu publico, quàm ex guſtu. At ſunt etiam quidam qui Batauiæ finibus me includunt, & omnia ſcribi volunt pro hoc ſtatu. Inepti! quod non Plato, non Ariſtoteles, non quiſquam veterum fecit, qui ſcripſere aliquid in ſpem diuturnioris æui. Hîc illa forma reip., alibi alia: atque vtinam nobis Princeps ſit, ſed ille aſtrictus & legitimus, & qualem formo. Iam etiam quidam diffundi me voluerunt, & iuiſſe potiùs per liberã ſemitam & veſtigia noſtra. Haud difficile mihi, fateor: ſed aliò me duxerunt rationes quas dixi, & quas non dixi. Faciam tamen aliquando, ſi viuo, & Notis meis ſiue Commentariolis abundè explebo hanc ſitim. Mihi iamnunc materies ea parata, ſed premimus & calamum paulliſper retinemus

ſcriptu-

ſcripturientem. Ego, vno verbo, te amo, & id mihi fieri à te percupio. Vale. Lugd. Bat. XII. Kal. Mart. ∞. IↃ. XC.

EPIST. C. Londinium

LANCELOTO BRVNIO.

PADDEIVM tuum inſignem virum libens vidi, & officia præſtiti quæ potui prolixè. Malo ab ipſo hoc te audire. Sum naturâ in omnes benignus, tum maximè in noſtri gregis homines, & qui commendant ſe colore iſto litterarum. Colore inquam, non fuco. quia reuerà Paddeius tuus, imò iam noſter, ſeriò ſe melioribus iſtis ſciētiis tinxit. Nos titulum ei dedimus, ſed rem attulit ipſe ad nos abũdè. De valetudine meâ quid ſcribam? potes ex ipſo audire, qui αὐτόπτης. Tamen vos medici probè ſcitis, quicquid diſſimuletis, leniri non tolli hos morbos. Vbi ſemel radices egerunt, hærent. Itaque langueo, & præſertim per hos Caniculæ inſanientis æſtus, qui corpus hoc per ſe ſiccum & aridum, pænè reddiderunt cornu. Animo tamen egregiè adhuc ſuſtento: & deus mihi ſeruet hanc mentem, numquam eâ parte ſuccumbam. Britanniam veſtram & vos amicos videre iam diu geſtio: ſed neſcio quod impedimentum mihi naſcitur aliud ex alio: & ægrè muto locum, quem numquam tamen ſine fructu & bono valetudinis muto. Sed videbo, & fortaſſis aduolabo παρὰ δόξαν. Franc. Vlmi *De Liene* iam diu legi, miſſum ad me è Galliâ. nam ego veſtra medica, præſertim ſi quid elegantius, valdè appeto, & diuerto ſuauiter in illos Naturæ hortos. Túne in eodem argumento? diuulga, & doce nobilem aliquem vſum in nobili illâ parte.

Sed heus tu, quid Typographis veſtris viſum Politica mea recudere? non debebant. Ἀπελλοῦ adhuc opus eſt: & præterea, prima illa exemplaria ad vos miſſa, haud ſatis emaculata. Alia aut emendatiora ſunt, aut præferunt certè ſuas mendas. Itaque factum hoc non amo: ſed te fideliter mi Bruni. Vale.

FINIS.

fieri à te
.
nium.
x officia
audire.
stri gre-
erarum.
ius, imò
os titu-
De vale-
ωπὸ πᾶς.
es, leniri
hærent.
nientis
è reddi-
ito : &
rte suc-
iam diu
itur ali-
men si-
ortassis
gi, mis-
ertim si
in illos
lga, &
Politica
est: &
ud satis
nt certè
ideliter

Keep
this
leaf

15

STC 15697 IVSTI LIPSI, 1586

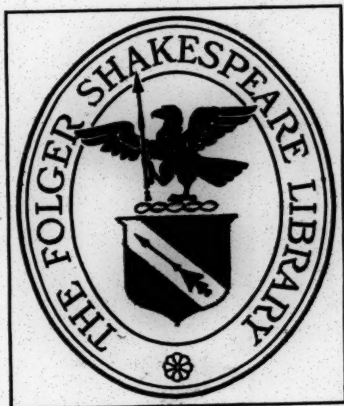
Before it was rebound (by Robert Lunow) this book was in calf of about 1850, the boards detatched. Because the sewing was sound and apparently durable, the binder did not separate the sheets, and I therefore did not make a collation.

1 Ap 63 [illegible]

STC 15697 IVSTI LIPSI, 1585

Before it was rebound (by Robert Lunow) this book was in calf of about 1650, the boards detached. Because the sewing was sound and apparently durable, the binder did not separate the sheets, and I therefore did not make a collation.

1 Ap 53

THE FOLGER SHAKESPEARE LIBRARY